

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԻ

ԴԵԳԻԵԳԱԾՈՒ

دييجادو

Հրատարակություն Գահիրեի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة

ԳԱՀԻՐԵԻ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ ՆՈՐ ԿԵԴՐՈՆԻ 50-ԱՄԵԱԿԻ ՆՇՈՒՄ

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Գահիրեի եւ Արտասահմանի
վեթերաններու խմբանկարը

Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Հալեպի ՀԵԸ-ի
աղջիկներու խմբանկարը

Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մատղաշ սերունդի
մարզիկներու խմբանկարը

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԽՍՐԱԳԻՐ
Արաքսի Տեղափոխում

ԽՍՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԽՈՐՀՐԱՏՈՒ
Պերճ Թերզեան

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ
ՁԵՒԱՌՐՈՒՄ
Շահե Լուսարարեան

ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ
ՇԱՐՈՒԱԾՔ
Անի Պողոսեան
Ռիթա Եմենիճեան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Nubar Printing House

ԹԻՒ 49 Նոր Շրջան
ՇՈՎՏԱՆՔԵՐ 2008

«Ժողովուրդ Մը Որ Աւանդութիւն Հունի Կը Նմանի Սրտի Մը Որ Երգ Հունի»	1
Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի Գործի Պատմական Եւ Գիտական Նշանակութիւնը	5
Երաժշտութեան Բուժական Կարողութիւնները Միհրան Ղազէլեան	6
Ծիածան Առանց Անճրեւի Անժիկ Յակոբեան - Կանիմեան	11
Փայտէ Մարդուկը Անժիկ Յակոբեան - Կանիմեան	13
ՀԲԸՄ-ի 85-րդ Ընդհանուր Ժողով, Հալէպ - Սուրիա Յովիկ Եօրտեքեան	15
ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակ	
ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի Ատենապետ Պր. Պերճ Թերզեանի Խօսքը	20
Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Մարգարանի Ատենապետ Տոքթ. Կարօ Աբգարեանի Խօսքը	21
Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի Ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Գիզմէճեանի Խօսքը	22
Գահիրէի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակի Նշում Սոսի Յակոբեան	23
Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Նախկին Երկարամեայ Ատենապետ Տիար Հրաչ Սիմոնեան- ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Պատուոյ Ատենապետ Հռչակուած	32
Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակի Յիշատակի Տախտակ	33
Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակին Մասնակցող Խումբերը	34
Գահիրէի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակին Առթիւ Ստացուած Գնահատական Նամակներ	40
Յիշատակներ Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Սկիզբի Տարիներէն Պերճ Ստեփճեան	42
Մեծարանքի Երեկոյ Ի Պատիւ Օր. Մարլօ Սիմոնեանի Սոսի Յակոբեան	43
Ուսանողական Յաջողութիւն	44
Անդամական	45

«ԺՈՂՈՎՈՐԴ ՄԵ ՈՐ ԱՒԱՆՊԻՏԻՒՆ ՉՈՒՆԻ ԿԸ ՆՄԱՆԻ ՄՐՏԻ ՄԸ ՈՐ ԵՐԳ ՉՈՒՆԻ»

Հայ ժողովուրդը դարերու ընթացքին ստեղծած է հարուստ աւանդութիւններ եւ աւանդական գրոյցներ, որոնք կ'արտացոլեն մեր ժողովուրդին հնամենի հաւատալիքները, հասարակական կեանքն ու կենցաղը եւ պատմական բախտորոշ իրադարձութիւնները:

Աւանդութիւններ կան նաեւ Հայկական Լեռնաշխարհի տարբեր բնակավայրերու, պատմական յուշարձաններու եւ աշխարհագրական տեղանուններու մասին:

Հայ ժողովուրդի պատմական բախտորոշ իրադարձութիւններէն թերեւս ամենաիրայատուկ աւանդութիւնն է Հայկի եւ Բելի պատերազմը:

Այս տարի Հայաստանի մէջ նշուեցաւ հայկական Տոմարի հիմնադրութեան 4500- ամեակը, որն ըստ աւանդութեան սկսած է Զ.Ա 2492 թուականին, Հայկ Նահապետի Բելի դէմ տարած յաղթանակով:

Համաձայն հայ ժողովուրդի ծննդեան մասին աւանդուած դիցալեգին, «հայ ժողովուրդի անուանադիր նախնին եւ ռազմի գերագոյն աստուած Հայկը, եղած է Արարատ երկրի տիրակալը, այդ երկրի արիւնակից իշխաններու հայրը, անոնց անկախութեան ու ազատութեան հովանին:

Կովկասեան լեռնաշղթայի Կասպից եւ Սեւ ծովերու միջեւ տարածուող երկիրը Հայկը ժա-

ռանգած է իր հօր՝ Մասեաց եւ Արագած լեռներու միջեւ գտնուող տարածութեան վրայ բնակող Թորգոմէն:

Հայկը որ նախապէս հարկատու էր աշուրա – բաբելոնական աշխարհակալութեան բռնապետ աստուած եւ հսկայ Բել – Նեբրովին, կ'ապստամ-

բի ու իր 300 կտրիճներով կը ճակատի անոր դէմ եւ մինչ Բելը կ'ուզէ փախչիլ, Հայկ այնպէս մը կը քաշէ իր լայնալիճ աղեղը ու կը միտ անոր կուրծքին մէջ իր եռաժանի նիզակը, որ կը ծակէ կ'անցնի անոր կուրծքը եւ երեք թիզ ալ գետինը կը գամուի...:

Ազատութիւնը կը յաղթանակէ, վատ բռնութիւնը ստրուկի պէս կը փախչի ու իբրեւ յաղթութեան կոթող, Հայկ կը թաղէ Բելին մարմինը լերան կատարին ու լեռը անոր անունով կը կոչէ Նեբրովթ կամ Նեմրութ»:

Մեզի աւանդուած հայ ժողովուրդի այս յաղթանակով է որ կը սկսի հայկական տոմարը կամ բուն հայոց թուականը:

Իսկ թէ ինչպէ՞ս մեզի հասած են ժողովուրդներու աւանդութիւնները երբ չկային գիր ու գրականութիւն, այդ մասին ընդարձակ լուսաբանութիւն կու տայ Սուրեն Բաբախեան, 1931 թուականին Գահիրէի «Սահակ Մեսրոպ» տպագրատունէն լոյս տեսած «Հայաստանի Լեռներուն Աւանդութիւնները» հատորին մէջ, որ կը ներկայացնենք մեր ընթերցողներուն ուշադրութեան:

ԱՄԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Ընդհանրապես աւանդութիւն կը կոչուին այն վաղնջական գրոյցները եւ անգիր պատմութիւնները – հիւսուած աստուածներու եւ դիւցազներու նահապետներու եւ ցեղապետներու շուրջ, ազգերու ծագման եւ քաղաքներու հիմնարկութեան մասին ու վերջապէս գետերու եւ լեռներու վրայ –, ու որոնք անգիր ժամանակներէն հասած են գրաւոր պատմութեան՝ բերնէ բերան եւ ականջէ ականջ պատմուելով:

Դժուար է որոշապէս ճշդել աւանդութիւններու տեղն ու ժամանակը: Բայց, անոնց ստեղծագործութիւնը կը վերաբերի մեծ մասամբ ժողովուրդին եւ անոր աշուղներուն:

Երբ ցեղ մը կամ ազգ մը կազմուելու վիճակին մէջ է, երբ ան հաւատալիք մը կազմուելու ու անկէ ներշնչուելու անհրաժեշտ պետքին առջեւն է, վերջապէս երբ անոր մէջ իր սեփականութիւնը եւ ինքզինքը ճանչնալու կարողութիւնը կը ստեղծուի, ու ան կը ձգտի իրեն յատուկ, իրեն համար սեփական կեանք մը ստեղծելու, այն ատեն իր երեւակայութեան ուժին եւ իր մտածելու կարողութեանը համեմատ եւ ըստ իր խառնուածքին կը յօրինէ առասպելախառն պատմութիւններ՝ իր ծագման եւ իր նախահայրերուն շուրջ:

Օրինակի համար յոյները կը պատմեն թէ իրենց նախնին դիւցազները սպաննած են հսկաներ ու ճիւղներ եւ կռուած են աստուածներու դէմ:

Հռոմայեցիներն ալ կ'ըսեն թէ՝ Հռոմի հիմնադիրը՝ Հռոմուլոսը սնած է մատակ գայլի մը ստինքները ծծելով եւ ի վերջոյ, հրեղէն կառքի մը վրան երկինք բարձրացած է:

Գրեթէ ամեն ժողովուրդ իր մանկութեանը վրայ կը պատմէ այս կարգի աւանդութիւններ, որոնք հրաշապատում ասացուածքներով խառնուած են, ու ոչինչ ունին ճշմարիտ, այլ հազիւ թէ ճշմարտանման են: Ասոնք առասպելախառն աւանդութիւններ են:

Աւանդութիւններու հեղինակութիւնը մեծ մասամբ վերապահուած է ժողովուրդին, սակայն, աշուղներն են որ զանոնք կը տարածեն ժողովուրդին մէջ:

Ամեն ազգ ունեցած է իր աշուղներն ու երգիչները, որոնք թափառելով երկրէ երկիր, գաւառէ գաւառ, պալատէ պալատ ու դռնէ դռն, նուագած ու երգած են իրենց ցեղի, իրենց ազ-

գի քաջերուն հերոսութիւններն, անոնց գովքն ու փառքը:

Այսպէս, օրինակի համար, յոյները ունեցած են իրենց աշուղները որ կը կոչուէին (aede) այետ, որոնք գաւառէ գաւառ պտըտելով, կ'երգէին Ողիմպոսի աստուածներն ու Տրոյադայի դիւցազները: Հանճարեղ այդ մը եղած է կոյր Հոմերոսը որոն անունով հասած են Հոմերական դիւցազներգութիւնները:

Ֆրանսան ալ ունեցած է իր (troubadours) թրուպատուրները, որոնք կը պտըտէին նահանգէ նահանգ, պալատէ պալատ եւ նշանաւոր հանդիսասրահներ, ուր իրենց շուրջ կը խռնուէր մեծ բազմութիւն, ու կ'երգէին իրենց ազգային երգերը՝ նուիրուած Ռոլանտի եւ ուրիշ հերոսներու. կ'երգէին նոյնպէս Շարլըմանյի կեանքն ու քաջագործութիւնները:

Գերման ցեղն ալ ունեցեր է իր Sainger երգիչները, որոնք գերմանական Lied-երը հնչեցուցած են իրենց քնարներուն վրայ:

Հնդկ երգիչներն ալ յօրինած են իրենց Համայնա եւ Մահապարաթա դիւցազներգութիւնները:

Վերջապէս հայերս ալ ունեցեր ենք մեր գուսանները եւ գողթան երգիչները, որոնք հաճոյքով կը հիւրընկալուէին ե՛ւ պալատին մէջ ե՛ւ խրճիթին, ու հոն ստուար բազմութեան մը առջեւ կը հնչեցնէին իրենց սազն ու տալիղը եւ իրենց դիւցազներու հերոսութեան գովքը կը հիւսէին, եւ թագաւորներուն փառքը կը պանծացնէին:

Այժմ, դիւրին է ըմբռնել, որ աւանդական պատմութիւնները իրենց հարազատ ձեւին մէջ չեն կրցած հասնիլ գրական աշխարհին: Ժամանակի ընթացքին, անոնք իրենց տեղն ու ցեղը փոխելով, բնակչութիւններու խառնուածքին ու բարքերուն համեմատ ձեւեր հագեր են ու փոխեր են իրենց նախնական յստակ վիճակը:

Եւ քանի որ կանխագոյն ժամանակներուն չկային գիր ու գրականութիւն ու ժողովուրդը զանոնք կը սորվէր միայն լսելով ու գոց ընելով, շատ բնական է ենթադրել թէ՝ անոնք կորսուելու դատապարտուած էին ուշ կամ կանուխ: Իրաւ ալ շատ աւանդութիւններ կորսուած են եւ շատերէն ալ հազիւ մէկ երկու տող բան հասած են մեզի:

Իսկ ինչ որ կը վերաբերի աւանդութիւններու ճշմարտութեան, ի հարկէ չենք կրնար զանոնք ընդունիլ իբրեւ պատմական ամբողջական ճշմարտութիւններ, բայց չենք կրնար նաեւ ժխտել ու ըսել թէ անոնք ճշմարտութենէ բոլորովին զուրկ են:

Իւրաքանչիւր աւանդութիւն ունի իր մէջ ճշմարտութեան հունտ մը, նախնական կորիզ մը, որ սակայն, քանի աճած է այնքան աւելի տարբեր ձեւ մը եւ կամ վիպասանական բնոյթ մը առած է:

Երբ նկատի առնենք զանազան ազգերու աւանդութիւնները գրեթէ միշտ անոնց մէջ կը տեսնենք շատ մօտ նմանութիւններ: Չոր օրինակ, մեր Արտաւազդի մասին եղած գրոյցը, նման է պարսկական Դահաք թագաւորի մասին եղած պատմութեան: Դահաք իրէջ բռնաւոր մըն էր, անոր ուսերուն վրայ երկու վիշապներ բուսած էին, որոնք կը սնանէին մարդկային ուղեղներով: Ֆրէյտուն դիւցազունը բռնեց զայն եւ շղթայեց Տիմաւէստ լեռան վիհերուն մէջ: Պարսիկ դարբիններն ալ իրենց մուրճը կը գարնէին սալին, որպէսզի Դահաքին կապանքը ամրապնդուի: Դահաքը երբ կը ցնցուի, երկիրը կը շարժի: Ան հոն բանտարկուած պիտի մնայ մինչեւ աշխարհի վերջը: Այն ատեն պիտի ազատուի եւ կէս օրուայ մէջ չարիք պիտի գործէ, մինչեւ որ Սամը անոր յաղթէ:

Այս ու անոր պէս շատեր կան, որ խորհիլ կու տան թէ յաճախ ժողովուրդներն իրենց աւանդութիւնները նմանողաբար կազմեր են: Այս պատճառաւ ալ շատ անգամ ինչ ինչ ազգերու աւանդութիւններն իրենց արժէքը կը կորսնցնեն մեր աչքին, մտածելով որ անոնք փոխ առնուած են ուրիշ աւելի հին ազգերէ: Այս կերպ ընթանումը ճիշդ չէ, սակայն որովհետեւ կարելի չէ ցոյց տալ ազգ մը, որ ազդուած չըլլայ ուրիշ աւելի հին կամ զօրաւոր ազգերէ. կարելի չէ ցոյց տալ ժողովուրդ մը, որ զուրկ ամէն յարաբերութենէ, ինքնիր մէջ առանձին բուսած ու մեծցած ըլլայ եւ հասած ըլլայ նախանձելի քաղաքակրթութեան մը:

Եւրոպական արդի աշխարհը կազմուած է հին Աթենքի ու Զոմփի ազդեցութեան ներքեւ: Զոմը իր կարգն ու սարքը կազմած ատեն իր առջեւ ուներ Զին Յունաստանը եւ մասնաւորապէս Աթենքն ու Սպարտան: Զին Յունաստանն ալ իր կարգին, յարաբերութեան մէջ էր Եգիպտոսի ու Փիւնիկիի հետ:

Իւրաքանչիւր ազգ որ նոր կազմուած է ու կը կազմուի, իրեն կաղապար կ'ունենայ իր դրացի ազգերը: Նոյն բանն է նաեւ աւանդութիւններու կազմութեան պահուն: Ազգերը նմանողաբար կ'օգտուին իրարու աւանդութիւններէն: Ազգ մը կ'առնէ իրեն դրացի ազգի մը աւանդութիւնները եւ կը յարմարցնէ զանոնք իր ազգային դեմքերուն:

Կամ ժողովուրդ մը կը գաղթէ ուրիշ երկիր մը ու հոն կը հաստատուի, այնտեղի բնիկներու աւանդական գրոյցներու մէջէն կը հանէ անոնց հերոսները եւ անոնց տեղ իր ցեղին քաջերն ու նահապետները կը դնէ:

Եւ կամ երբ ժողովուրդի մը մէկ մասը բռնութեան ներքեւ, գաղթական կեանքի կամ դաւաճական խնդիրներու հետեւանքով կ'անջատուի իրմէ ու կը փոխէ իր լեզուն ու բարքը, անոր համեմատ իր աւանդական վէպերն ալ տարբեր գոյն մը եւ տարբեր ձեւ մը կ'առնեն:

Այսպէս ազգերու աւանդութիւնները իրարու հետ մօտաւոր առնչութիւն մը ունին: Շատ բնական հետեւանքներէն մէկը կրնանք նկատել այն, որ աշուղները, որոնք թարգմանը կ'ըլլան իրենց պատկանած ազգի զգացումներուն ու ոգիին՝ ամենուրեք ու ամէն ժամանակ, իրենց թափառական կեանքի բերումով, հեռու տեղեր կը տանին իրենց հետ իրենց ցեղին աւանդութիւնները եւ փոխադարձաբար ուրիշներէն ալ առնելով իրենց հետ կը բերեն անոնց աւանդութիւնները: Ու այսպիսով աւանդութիւնները ժամանակի ընթացքին իրարու կը խառնուին ու նմանութիւն մը կը ստեղծուի մէկզմէկու միջեւ:

Աւանդութիւններու նմանութիւնը բոլորովին երկրորդական բան է: Ի՞նչ որ կարեւոր է եւ ինչ որ ազգի մը արժէքը կրնայ սեպուիլ, այդ այն է թէ՛ ան ի՞նչ չափով կրցած է իւրացնել զայն, ի՞նչ չափով իր սեփական դրոշմը դրած է անոր վրայ եւ իր հոգին փոխանցած անոր:

Այս կերպով ստեղծուած աւանդութիւնները, ի հարկէ, կը ստանան մեծ արժէք:

Մեզ կը մնայ ցոյց տալ այժմ թէ աւանդութիւնները, ի՞նչ դեր խաղցեր են ազգերու կեանքին մէջ եւ ի՞նչ կարեւորութիւն ունին:

Աւանդութիւնները եւ աւանդական սովորութիւնները մարդուն բնութեան հետ, մարդուն հոգիին հետ շատ խորունկ կապերով կապուած են, տեսակ մը ժառանգական բնոյթ առած են,

մարդս որքան ալ ճգնի չի կրանք բոլորովին ազատիլ իր ցեղային աւանդութիւններէն, այնքան որ անոնք հզօր արմատներ ձգած են մարդուն սրտին խորը, եւ դարձած են սիրելի ու նուիրական: Ոչինչ կայ աւելի նուիրական քան աւանդութիւնը:

Իրենց բոլոր տկար ու թերի կողմերը նկատի ունենալով հանդերձ, աւանդութիւնները այն միա՛կ հզօր ազդակներն են, որ կրնան ցեղային ու ազգային ոգին վառ պահել գալիք սերունդին մէջ:

Աւանդութիւնները երեք տեսակետով արժէք կը ներկայացնեն:

1. Իբրեւ աղբիւր նախապատմական շրջանի բարքերուն ու քաղաքակրթութեան ուսումնասիրութեան:

2. Իբրեւ ազգերու բարքերուն եւ անոնց իտեալներուն վրայ ազդող զօրաւոր ազդակ մը:

3. Իբրեւ գրականութեան եւ երաժշտութեան զարգացումին սատարող ոյժ, անոնց հայթայթելով առատ նիւթ:

Անցեալի մշուշներու մէջ թաղուած՝ ազգերու կեանքի եւ նախապատմական շրջանի մէջ ապրող ցեղերու վարք ու բարքի վրայ աւանդութիւնները լոյս կը սփռեն, հոգ չէ թէ առասպելախառն:

Աւանդութիւններն անգիր գրականութիւններ են, որոնց մէջ ի յայտ կուգան հեռաւոր դարերուն ապրող ժողովուրդներու սովորութիւնները եւ բաղձանքները եւ անոնց նկարագիրը:

Այսպէս, օրինակի համար, Հոմերոսի Իլիականի ու Ոդիսականի երգերը՝ հիւստած իրենց դիւցազներու ու աստուածներու շուրջ, վաղընջական զրոյցներ ու աւանդութիւններն են, որոնք որոշ չափով բացատրութիւն կու տան այն դարերուն ապրող յոյն ժողովուրդի կեանքին, հաւատալիքներուն եւ բարքերուն մասին: Աքիլլէսը քաջութեան ու վեհանձնութեան տիպար մըն է զոր ունին անոնք իրենց երեւակայութեանը առջեւ, Պրիամը ազնիւ հայր մըն է, Նեստոր իմաստութիւնն է: Տեղի մը նկարագիրն է, որ կը ցոլանայ իր աւանդութիւններուն մէջ:

Աւանդութեան ազդեցութիւնն ու դերը աւելի զօրաւոր եղած է գրականութեան մէջ: Աւանդութիւնը գրականութեան սկզբնաւորութիւնն

իսկ Է. անգիր գրականութիւնն է ան: Աւանդական զրոյցներն են որ տուն տուած են Հոմերոսի երգերուն եւ Վիրգիլիոսի Ենեայանին, որոնք գրականութեան մշտավառ ջահեր են:

Գերման խորախորհուրդ միտքն ալ ինքզինքը իր տոհմային աւանդութիւններուն մէջ գտած է:

Դիւցազներգութիւնը, դիցաբանութիւնը եւ սիրերգութիւնները ծնունդ առած են պարզ աւանդական պատմութիւններէն:

Անոնք խորունկ կապեր կը պահեն նաեւ երաժշտութեան հետ: Հին Ժամանակ անոնք երգի ձեւին տակ եւս աւանդուած են, որոնց կ'ընկերանային երաժշտական գործիքներ:

Երգիչներն ու աշուղները զանոնք երգելով կը պատմէին իրենց շուրջը խռնուած բազմութեան: Այժմ ալ շատ մը ազգերու երաժշտագետները իրենց նիւթերը կը վերցնեն իրենց տոհմային դիւցազնավեպերէն եւ սիրերգներէն, որոնք աւանդութենէն եկած են:

Վակները իր գործերուն մեծ մասը իր ազգի աւանդութիւններէն վերցուցած է:

Դիւրին է ուրեմն եզրակացնել, թէ աւանդական մասունքները ի՞նչ նուիրական եւ ի՞նչ մեծ դեր խաղացած են ու դեռ կրնան կատարել ազգերու կեանքին մէջ: Նոյնիսկ անգլիական քաղաքականութիւնն ու դիւանագիտութիւնը իրենց աւանդութեան պահակներն են:

Աւանդութիւնը ազգի մը ամենահզօր ու գեղեցիկ երգն է եւ անոր ամենախորունկ ու քաղցրալուր նուագը, որ պիտի ապրի ու պիտի հնչէ մինչեւ իր ցեղին վերջին մարդը:

Ան ներշնչումն է ժողովուրդի խոշոր սրտին եւ իր լարերը հիւսած է այդ սրտի երակներէն: Այդ իսկ է պատճառը, որ ան քաղցր կը հնչէ ու քաղցր կը խօսի ամէն սրտի:

Ժողովուրդ մը, որ աւանդութիւն չունի, կը նմանի սրտի մը, որ երգ չունի:

Եւ ով որ երգ չունի, ան պիտի մեռնի...

Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑԻ ԳՈՐԾԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Գիրքերու գիւրն ու թարգմանաց գերզնահաւրելի աշխատանքը եւ անոր կարեւորութիւնը մեր ազգի լինելիութեան ու գոյարեւման ճանապարհին, կը դէլաթեն մեզ անդրադառնալու դարերէ ի վեր ամանդութիւն դարձած Թարգմանաց Տօնին, այս անգամ մեր ընթերցողին ներկայացնելով հայրուածներ՝ տիար Պարգէլ Շահպազեանի 1996 թուականին Գահիրէի Նայ Գեղարունեսրասիրաց Միութեան Թէքեան Սրահին մէջ, Թարգմանաց Տօնին նուիրուած հանդիսութեան առթիւ կատարած դասախօսութենէն: «Տ.»

Հայերէն լեզուին մէջ բառ մը կայ մէկ վանկէ եւ երեք տառէ բաղկացած, որ պարզ եւ սովորական բառ մըն է, բայց ներքին խոր իմաստ մը կը պարունակէ իր մէջ: Այդ բառը ԳԻՐ բառն է: 17-րդ դարու ֆրանսական դասական գրականութեան եւ արուեստի մեծ տեսաբան Նիկոլա Բուալօն այսպիսի սահմանուն մը կու տայ ԳԻՐ բառին.

«Գիրը հանճարեղ արուեստի գործ է, որ կը նկարէ խօսքը եւ կը խօսի մարդու աչքերուն: Գիրին շնորհիւ խօսքը եւ անոր մէջ պարփակուած խորհուրդը ի վիճակի կ'ըլլայ ճամբորդելու ժամանակի եւ տարածութեան մէջ՝ հասնելու համար ապագայ սերունդներուն»: Որքա՞ն գեղեցիկ, որքա՞ն խորիմաստ բնորոշում գիր բառի մասին:

Արդարեւ, գիրը մարդկութեան յիշողութիւնն է, որուն շնորհիւ մենք կրնանք իւրացնել եւ օգտագործել անցած սերունդներու փորձառութիւնը: Այն ժողովուրդները, որ զուրկ են այս յիշողութենէն, դատապարտուած են մնալու յաւիտենապէս բարբարոս: Գիրը, գիրի ստեղծումը մարդկութեան իմացական եւ հոգեկան զարգացման մէկ պահը կը մատնանշեն: Այն ժողովուրդները, որոնք գիրի անհրաժեշտութիւնը զգացած են, իրապէս բախտաւոր ժողովուրդներ եղած են: Երբ ժողովուրդ մը գիրի կարիքը կը զգայ՝ կը նշանակէ, որ այդ ժողովուրդը կը գտնուի իմացական հասունութեան բարձրակէտին վրայ: Երբ որ հայ ժողովուրդը իր ազգային գիրի անհրաժեշտութիւնը զգաց, ան արդէն իր ցեղային ինքնութեան գիտակցութիւնը կ'ապրէր եւ իր անցեալով լեցուած, իր անցեալով ներթափանցուած՝ կը դիմէր դէպի նպատակադրուած ապագան: Եւ մեր պատմութեան մէջ առաջին մարդը, որ հոգաց գիրի եւ դպրութեան մասին, Մեսրոպ Մաշտոցն էր՝ հայ Եկեղեցւոյ, հայ հոգեւոր դասի այս մեծ ներկայացուցիչը ...:

Խօսքս վերջացնելէ առաջ կ'ուզեմ ձեր ուշադրութեան յանձնել հետեւեալ պարագան: Մենք տաղանդաւոր նկարիչ մը ունինք Ս. Ներսիսեան անունով, որ ապրած է 19-րդ դարուն եւ մեզ ծա-

նօթ է առաւելապէս իր նկարած Մեսրոպ Մաշտոցի դասական գեղեցիկ մէկ դիմանկարով: Ձեզմէ շատեր հաւանաբար կը յիշեն այս նկարը, որ բազմիցս արտատպուելով, երկար տարիներ զարդարած է հայերէն լեզուի եւ հայոց պատմութեան մեր դպրոցական դասագիրքերը: Հեղինակը, հիմնուելով հայ ժողովուրդին մէջ տարածուած հին ավանդութեան մը վրայ, իր այս ստեղծագործութեան մէջ պատկերած է Մեսրոպ Մաշտոցը ներշնչման պահուն՝ գլուխը բարձրացուցած եւ աչքերը յառած դէպի երկինք: Նկարին վերելք, աչ անկիւնը, ձեռք մը կը գրէ հայոց այբուբենին առաջին տառերը եւ Մեսրոպ գրի կ'առնէ գաւունք: Անշուշտ այս ժողովրդական գեղեցիկ ավանդութիւն մըն է, որ կը խորհրդանշէ Մեսրոպի կատարած գործին աստուածային հրաշքի համագործ երեւոյթ մը ըլլալը: Բայց այսօր, լուսաւորեալ մեր դարուն, միամտութիւն կ'ըլլար տառացիօրէն մօտենալ այս ավանդութեան եւ հաւատալ, թէ հայոց այբուբենի տառերը, պատրաստ, երկինքէն իջած են: Այդպիսով, առաջին հերթին, մենք նսեմացուցած կ'ըլլանք Մեսրոպի կատարած գործին մեծութիւնը: Մեսրոպի գործը, ինչպէս Կորին պատկերաւոր կերպով կը բանաձեւէ, «ո՛չ ի քուն երագ եւ ո՛չ յարթութեան տեսիլ» եղած է, այլ Մեսրոպ երկունքով, տքնութեամբ, տառապալից երկար աշխատանքով ստեղծած է մեր լեզուի ոսկեղէն տառերը, եւ այդ պատճառով ալ անսահման է մեր երախտագիտութիւնը իր նկատմամբ:

Վերջացնելով խօսքս՝ անգամ մը եւս կ'ուզեմ իմ հիացումս, խորին յարգանքս ու մեծարանքս արտայայտել այս մեծ լուսաւորիչին հանդէպ, որ պայծառ աստղ մը եղաւ հայոց երկնակամարին վրայ, տասնվեց դար լուսաւորեց մեր ժողովուրդը եւ այսուհետեւ ալ դեռ երկար դարեր, այնքան ժամանակ որ կը գոյատեւէ հայ ազգը, ան պիտի մնայ այդ երկնակամարին վրայ պսպղացող ամենափայլուն աստղերէն մէկը:

Գահիրէ, 1996 թ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲՈՒԺԱԿԱՆ ԿԱՐԴՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երաժշտաբուժության մասին այս խորհրդածություններով չենք յաւակնիր անշուշտ կարողանալ ցրել երաժշտության բուժական կարողություններուն վերաբերեալ թերահաւատներուն կասկածները կամ ընդհակառակը՝ հիմնաւորել դրականօրէն համոզուածներուն կշռանները, բայց գոնէ կը յուսանք շօշափած ըլլալ կարգ մը շրջանակներու համար նուազ ուշադրութեան արժանացած այս նիւթին էութեան եւ կիրառութեան վերաբերող որոշ հարցեր:

Յայտնի է, թէ արուեստի իւրաքանչիւր տեսակ մարդու ներաշխարհին վրայ անուրանալի ներգործութիւն ունի, եւ այդ ներգործութեան համաձայն է, որ մարդ իր գնահատականը կու տայ արուեստի այս կամ այն նմոյշին, բայց արուեստի նմոյշներու արժեւորումները գիտականօրաբանական արտայայտման չեն ենթարկուիր, եւ տարտամ է գնահատանքի մեր ընդհանուր արժեքափոխ:

Արուեստի որեւէ տեսակ ներկայացնող նմոյշի գնահատումը ընդհանրապէս, իսկ երաժշտութեանը մասնաւորապէս կը պատկանի մարդկային խիստ ենթակայական մօտեցումներու ոլորտին: Այդ մօտեցումները ենթակայական կը մնան հակառակ գեղագիտական որոշակի սկզբունքներու վրայ զանոնք կառուցելու մեր ջանքերուն, հակառակ աւանդական, ազգային, «բիրեղացած» չափանիշներու կամ արմատացած կարծրատիպերու հետ մեր կատարած զուգահեռներուն: Մինչդէռ իրականն ու անշրջանցելի դարձեալ կը մնայ տուեալ նմոյշի ներգործական ստոյգ ուժը՝ տարածածամանակային տուեալ կէտին մէջ: Յայտնի են շատ օրինակներ, երբ իր ժամանակին մեծամասնութեան կողմէ անկեղծօրէն անտեսուած ստեղծագործութիւններ ապագային դարձած են չափանիշային արժէքներ եւ հակառակը՝ երբ մեծամասնութեան կողմէ անկեղծօրէն ծափահարուած երկեր մատնուած են մոռացումի:

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Երաժշտութեան «հումքը» ծայնն է՝ հնչիւնը, աւելի ստոյգ՝ երաժշտական հնչիւնը: Երաժշտական ծայն կը կոչուի այն հնչիւնը, որ ունի յստակ բարձրութիւն (թոն), տեւողութիւն, ծայներանգ (թէմպր) եւ ուժգնութիւն, իսկ մարդկային ծայնի պարագային՝ յաւելեալ նաեւ ծայնաւորային կերպարանք: Նուագարանէն արտաբերուող հնչիւնը չունի ծայնաւորով դրսեւորուելու գերազանցապէս մարդկային ծայնին յատուկ կարելիութիւնը: Խօսքը ոչ թէ ելեկտրոնային, այլ պարզ «մեքենական» նուագարաններու մասին է (լարային, փողային ու հարուածային), իսկ ելեկտրոնային գործիքը կամ

նուագարանը մարդկային (եւ ոչ միայն մարդկային) ծայներ կապկելու կարելիութիւնը ունի:

Երաժշտութեան ծնունդը արուեստական է: Զենք կրնար բնութեան ծայները երաժշտութիւն կոչել, որքան ալ որ անոնք հաճելի ըլլան կամ բնականօրէն կամ պատահականութեան բերումով գեղագիտօրէն տրամաբանական թուին:

Ուրեմն. երաժշտութիւն ըսելով կը հասկնանք երաժշտական այդ հնչիւններուն գեղագիտօրէն կազմակերպուած ու ամբողջացած խումբը, իսկ ամբողջացած ըսելով՝ սկիզբ եւ աւարտ ունեցող երաժշտական մէկ յստակ միտք արտայայտող հնչիւններու խումբը:

ԱԶԴԵՑՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺԸ՝ ԱՐԺԵԶԱՓ

Մարդկային դարաւոր փորձը կը վկայէ, որ երեւոյթները կ'արժեւորուին ոչ այլ կերպ, քան մեր վրայ անոնց ձգած ազդեցութեան չափով: Այդպէս է կեանքի իւրաքանչիւր ասպարէզի համար, ըլլայ՝ նիւթական, ըլլայ հոգեւոր ոլորտի (հոգեւոր՝ ոչ անպայմանօրէն կրօնական իմաստով):

Երբ այդ ազդեցութիւնները ժխտական են, բնական հակազդեցութիւնը պաշտպանական հնարաւոր քայլերու մղումն է, իսկ երբ ազդեցութիւնները դրական են, մարդկային միտքը պատրաստ է դարձեալ անդին անցնիլ կրաւորական կեցուածքէ եւ այդ դրական ազդեցութիւնը ծառայեցնել իր նպատակներուն:

Ահա այս դիտանկիւնէն կ'ուզէինք նայիլ այսօր արուեստի բոլոր տեսակներուն, որոնք որպէս հոգեւոր ստեղծագործութիւններ, ունին իրենց անժխտելի ազդեցութիւնը մարդկային հոգիին վրայ: Բայց խնդիրն այն է, թէ այդ հոգեւոր ազդեցութիւնը ի՞նչ չափով կրնայ փոխանցուիլ նիւթական մարդուն, նաեւ (ինչո՞ւ չէ) ոչ միայն նիւթական մարդուն, այլ ուղղակի նիւթին՝ ծառին ու ծաղիկին, ջուրին ու քարին, եթէ նկատի ունենանք, որ եւ նիւթական եւ հոգեւոր ոլորտներու համար ոչինչ առանց պատճառի է եւ ոչինչ կրնայ մնալ առանց հետեւանքի, ընդ որում երկու ոլորտներն ալ փոխազդելի են:

Սակայն երաժշտութիւնը, ի տարբերութիւն տարածական բնոյթ ունեցող արուեստներու, ժամանակային բնոյթ ունի, թէեւ նիւթական է ծայնային իր հիմքով, բայց անշօշափելի ու անմերձեմալի՝ իր կենսակերպով ու կենսատու հոգեկանութեամբ՝ մարդու հոգիին պէս: Այդ նմանութեամբ պայմանաւորուած է երաժշտութեան ամենահասանելիութիւնը իւրաքանչիւրիս հոգիին: Սակայն

երաժշտութիւնը, համեմատած արուեստի միւս տեսակներուն հետ, ամենախորհրդաւորն է, ատով իսկ անոր ազդեցութեան բացատրութիւնը «անհասանելի»՝ մարդկային մտքին:

Երաժշտութեան ազդեցութեան անդիմադրելիութիւնը կախուած է ինչպէս մարդու բնախօսական տուեալներէն, հոգեմտաւոր զարգացման մակարդակէն, այնպէս ալ անոր զգացմունքային աշխարհի հարստութենէն:

Թէ՛ ժամանակակից եւ թէ՛ հեռաւոր անցեալի բազմաթիւ յայտնի դրուագներ կան երաժշտութեան ազդեցութեան անդիմադրելիութեան մասին, երբ, օրինակ, հրամանատարը ռազմական երաժշտութեան ազդեցութեան տակ կայացուցած է ճակատամարտելու որոշում, մինչ զուարճական երաժշտութիւնը մղած է մարտական գործողութենէն հրաժարելուն (Նափոլէոն Պոնափարթ), կամ ինչպէս հանրայայտ դերասանը իր դերասանական կեանքի նախաշեմին Մոցարտեան երաժշտութեան շնորհիւ յաղթահարած է կակազութիւնը (Ժերար Տէփարտիէ)... Բայց քովնոյն փաստերու փոխարէն իւրաքանչիւրս ինքը կրնայ երաժշտութեան իր վրայ ձգած ազդեցութեան բազմաթիւ օրինակներ մտաբերել:

Սակայն մեր խնդիրը այսօր երաժշտութեան սոսկական ազդեցութիւններէն աւելի անոր բուժական կարողութիւնները ներկայացնելն է եւ, ըստ հնարաւորին, զանոնք բացատրել փորձել:

ԵՐԱԺՇՏԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԵՆ

Երաժշտաբուժութեան գաղափարը նոր չէ: Գրաւոր հնագոյն նմոշներ (յունական, հնդկական, հրէական ու եգիպտական) ներկայացուցած են երաժշտաբուժական բազմաթիւ օրինակներ:

Աստուածաշունչէն յիշենք հոգեկան խանգարման մէջ գտնուող Սաւուղ արքայի բուժումը կամ այդ տագնապներուն հանդարտեցումները Ղաւիթ մարգարէի երգի ու քնարի նուագի ծայնով:

Նմանատիպ մանրամասներ առկայ են հնդկական վետաներուն մէջ, փարաւոնական պապիրուսներուն եւ յունական առասպելներուն մէջ: Այս բոլոր տեղեկութիւնները երաժշտութիւնը կը բնորոշեն իր բարերար ազդեցութեամբ, բուժիչ կարողութեամբ եւ երբեմն ալ գերբնական յատկութիւններով:

Հին Յունաստանի մէջ երաժշտութիւնը կը դասէր գլխաւոր չորս գիտութիւններուն շարքին՝ թուաբանութեան, երկրաչափութեան եւ աստղագիտութեան կողքին, մինչ հմուտ երաժիշտներուն կը տրուէր փիլիսոփայ՝ իմաստասէր տիտղոսը: Պղատոնը, Արիստոտէլն ու Փիթակորասը երաժշտութիւնը կը նկատէին նաեւ որպէս դեղամիջոց, որ կը բուժէ ոչ միայն մարմինը, այլ նաեւ հոգին:

Միջնադարի հայ եւ օտար մտածողներ նոյնպէս զարգացուցած են երաժշտաբուժութեան գաղափարը: Հայ մեծագոյն փիլիսոփաներ, հոգեւորականներ ու բժիշկներ (Ղաւիթ Անյաղթ, Յովհաննէս Պլուզ Երզնկացի, Գրիգոր Մագիստրոս, Ամիրտովաթ Ամասիացի, Մխիթար Հերացի եւ այլք) կը շեշտեն երաժշտութեան կարողութիւնները այլազան հիւանդութիւններ վանելու եւ բուժելու նպատակով: 1621 թուականին անգլիացի Ռոպըրթ Պըրթոնը իր «Մելամաղծութեան կազմախօսութիւնը» գիրքին մէջ արտայայտած է ջղային տարբեր խանգարումներու բուժման համար երաժշտութեան օգտակարութիւնը:

«Իւրաքանչիւր հիւանդութիւն երաժշտական հիմնախնդիր (փրոպլէմ) մըն է եւ անոր դարմանումը նոյնպէս կը կարօտի երաժշտական լուծման», կ'ըսէ 18-րդ դարու գերմանացի միստիք բանաստեղծ, իմաստասէր Նովալիս:

19-րդ դարէն սկսեալ եւրոպացի կարգ մը հոգեբաններ իրենց հիւանդները կը սկսին փորձել «պաշտօնապէս» բուժել հանգստացուցիչ երաժշտութեան միջոցով:

Բայց երաժշտաբուժութեան վերաբերեալ արտակարգ հետաքրքրութեան իրական պայթիւնը եղաւ 20-րդ դարու կէսերէն, երբ սկսան այդ թեմայով հրատարակուիլ լուրջ աշխատութիւններ, մասնագիտական ամսագրեր, բացուիլ երաժշտաբուժարաններ կամ երաժշտաբուժական բաժանմունքներ: Այսօրուայ այլընտրանքային (ոչ աւանդական) բժշկութեան մէջ երաժշտաբուժութիւնը ամենէն շատ ժողովրդականութիւն վայելողն է:

Այսօր տեղեկատուութեան սովորական եւ յատկապէս ելեկտրոնային տեսակները (համացանցային կայքէջերը) լեցուն են երաժշտաբուժութեան մասին այլազան նիւթերով, բացատրութիւններով, առաջարկներով ու դեղատոմսերով:

ԵՐԱԺՇՏԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ՄԵԿՆԱԿԵՏԸ

Երաժշտաբուժութեան ասպարէզը կ'ենթադրէ երաժիշտ, բժիշկ, կենսաբան, բնագէտ (ֆիզիկոս), քիմիագէտ (քիմիկոս) եւ այլ մասնագէտներու համատեղ աշխատանք: Երաժշտութեան ներգործութեան բացատրութիւնը ըստ տոքթ. Կորտոն Շոուի հետեւեալն է. «Ձայնի թրթռացումները կը ստեղծեն ուժային (էներկեթիք) դաշտ, որը կը ստիպէ արձագանգել մեր իւրաքանչիւր բջիջին: Երաժշտութեան կշռոյթի ազդեցութիւնը մարդու մարմնին ու զգացումներուն վրայ շատ ներգործուն է ու զօրեղ»: Չէ՞ որ մեր կեանքը կառուցուած է տարբեր ռիթմերու վրայ. սրտի տրոփիւն, շնչառութիւն, այլազան շարժումներ, քունի եւ

արթնութեան հերթագայում, կենսաբանական կշռոյթ (ռիթմ) չխօսելով աւելի նուրբ կշռոյթներու մասին՝ բջիջային եւ մասնիկային (մոլեքուլային) մակարդակով: Այս բոլորը մարդը առաւել զգայուն կը դարձնեն դէպի երաժշտական կշռոյթը:

Երաժշտութիւնը բուժական նպատակներով արդի կիրառողները կարելի է բաժնել երեք մեծ խմբաւորումներու.

1. Անոնք, որոնք կ'ընդունին երաժշտութեան բուժական կարողութիւնները՝ նկատի ունենալով անոր հոգեբանական ազդեցութիւնը՝ հիմնուելով երաժշտութեան գեղագիտական յատկանիշներուն վրայ.

2. Անոնք, որոնք կ'ընդունին ծայնի՝ հնչիւնի գուտ բնագիտական յատկանիշներու ազդեցութիւնը մարդու՝ որպէս օրկանական նիւթ կառոյցի եւ ընդհանրապէս նիւթի վրայ՝ նկատի ունենալով ծայնի պարբերական թրթռացումներուն ազդեցութիւնը.

3. Անոնք, որոնք կ'ընդունին ծայնի ու երաժշտութեան թէ՛ բնագիտական եւ թէ՛ գեղագիտական այս երկու յատկանիշներուն համատեղումը:

Բայց ամենաթերահաւատներուն համար ալ միանշանակ է, որ երաժշտութիւնը կրնայ առնուազն համատեղուիլ աւանդական բժշկութեան հետ եւ նպաստել բուժական գործընթացին:

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԳԻՏԱՓՈՐՁԵՐՈՒ ԱՐԴԻՄՔՆԵՐԷՆ

Ժամանակակից գիտնականները բացայայտած են, որ մարդու մարմինը (ինչպէս որեւէ մարմին) երաժշտական մշտական թրթռացումներու մէջ կը գտնուի: Պարզապէս մեր ականջին հասանելի են առաւելագոյն 1378 տարբեր ծայներ, իսկ լսողութեան համար հասանելի այս երանգապնակէն դուրս գոյութիւն ունին միլիոնաւոր ծայներ, որոնք չարունակ «կը ըմբահարեն» մեր մարմինը եւ որոնց թրթռացումներու յաճախականութեան նուազագոյն փոփոխութիւնը կը ներգործէ մեր ներքին օրկաններուն վրայ:

Կատարուած են գիտափորձեր ծայնագրելու մարդու մարմնէն արձակուող հնչիւններուն ճառագայթումները եւ ֆիզիքամաթեմաթիքական միջոցներով հնչեցուցած են զանոնք: Պարզուած է, որ մեր մարմինը ողողուած է այլազան թրթռացումներով: Սրտամկանի կծկումները, էնտրոկէն պարբերութիւնները եւ այլն: Եթէ գոյութիւն ունի թրթռացում՝ ուրեմն կարելի է արձանագրել զանոնք ու նաեւ հնչեցնել:

Քալիֆորնիոյ համալսարանի կենսաբան Տէյվիտ Տէյմերը չափած է մարդու ՏՆԹ-ի (տէօքսի-

իբօնիքլէինաթթուի, deoxyribonucleic acid, DNA) մոլեքուլային տատանումները դերկարմիր (ինֆրակարմիր) սփեքթրի օգնութեամբ՝ ստանալով թրթռացումներու ծայնաշար մը: ՏՆԹ-ի թրթռացումներէն ստացուած այս «երաժշտութիւնը» կը յիշեցնէ հնդկական խոկումի (մետիթասիոն) մեղեդիները: Եթէ ասոր գումարենք մեր մարմնի իւրաքանչիւր օրկանին թրթռացումը, ապա կը պարզուի, որ իւրաքանչիւրիս մէջ կը հնչէ առանձին սիմֆոնիա մը...

Ուրեմն ամէն օրկան ունի իր «հնչողութիւնը»: Ախտահարուած օրկանինը բնականէն շեղուած հնչողութիւն ունի: Գոյութիւն ունի բուժական մեթոտ մը, երբ հիւանդ օրկանը կը փորձեն բուժել ունկնդրել տալով անոր առողջ օրկանի հնչողութիւնը:

Գիտնականները պարզած են որ մարդու կողմէ երաժշտութիւնը կ'ընկալուի ուղեղի ոչ թէ մէկ, այլ տարբեր մասերով: Ընդ որում իւրաքանչիւր ոճի համար պատասխանատու է ուղեղի կեղեւէն բաժին մը: Համակարգչային շերտագրի (թոմոկրամի) միջոցով հետեւելով, որսալով ու վերծանելով երաժշտութեան ունկնդրման ընթացքին ուղեղի գրգռման տարածքները, հետազօտողները կատարած են ուղեղի երաժշտական քարտէզագրումը: Պարզուած է, որ եռեակային համահնչիւնները (թերսիային աքորտները) որոնք պատասխանատու են մեր դրական զգացումներուն համար կ'ընկալուին ուղեղի միայն ճակատային մասով:

ԱՄԷՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ ԲՈՒԺԻ՞Չ Է ԱՐԴԵՕՔ

Յատկապէս ո՞ր տեսակի, ոճի, բնոյթի երաժշտութեան յատուկ է առաւել բուժատակութիւն՝ բուժելու կարողութիւնը:

Նախ եւ առաջ այդ դասական երաժշտութեան մենաշնորհն է, որ կ'ընդգրկէ երաժշտութեան այն տեսակները, որոնք, բացի իրենց գաղափարական ու երաժշտաարտայայտչական բնորոշ ձեւերէն, նաեւ ծայնակայքային են (թոնալ), որտեղ կայուն եւ անկայուն ծայնաստիճաններու յարաբերակցութիւնը վերջնական հաշուով ի նպաստ կայուններուն է, կամ առնուազն անկայունները ունին դասական լուծումներ: Այս երեւոյթը կը լրացնէ երաժշտաբոյժներու երեք ուղղութիւններուն պահանջները միաժամանակ, քանի որ ան կը համապատասխանէ եւ գեղագիտական սկզբունքներու առաջնահերթութեան հետեւորդներուն՝ եւ հնչիւնի բնագիտական կառոյցի ազդեցութեան առաջնահերթութեան հետեւորդներուն պահանջներուն: Այստեղ բարեհունչութեան եւ անբարեհունչութեան (քոնսոնանսի եւ տիսոնանսի) եւ ֆիզիքական եւ գեղագիտական բացատրութիւնն է՝ բխող հնչիւնի ենթածայնային (օպերթոնային) հիւսուածքի տրամաբանութենէն, որուն համաձայն

կայուն ձայնաստիճաններու գումարումը, ինչպէս նաեւ եռեակ համահնչիւններու գումարէն առաջացած հնչողութիւնը բարեհունչ է՝ ենթաձայներու առաւել ներդաշնակ միաձուլումներուն շնորհիւ:

Ներդաշնակ երաժշտութեան ազդեցութիւնը փորձուած է ոչ միայն մարդոց՝ այլ նաեւ կենդանիներու, բոյսերու եւ պարզապէս օրկանական նիւթերու վրայ: Հետեւանքը ապշեցուցիչ է: Դասական երաժշտութեան ազդեցութեան տակ կովերուն կաթնատուութիւնը էապէս բարձրացած է, բոյսերուն աճն ու բերքատուութիւնը՝ աւելցած, եւ նոյնիսկ (առաջին հայեացքէն կատակ թուացող փաստ) կարկանդակի թթխմորը աւելի լաւ բարձրացուցած է խմորը... Ապացուցուած է, որ մեծալար (մաժոր) մեղեդիի տակ բոյսերու աճը ոչ միայն էապէս խթանուած է, այլ նոյնիսկ անոնք ծաղկած են սովորական ժամանակէն երկու շաբաթ կանուխ: Մանրադիտակի տակ յստակօրէն նկատելի է արդէն, թէ ինչպէս բոյսերուն բջիջներուն փրոթոփլագման կ'արագացնէ իր շարժումները երաժշտութեան ներգործութեամբ:

Ասոնք փաստեր են հնչիւնի ազդեցութեան ոչ թէ գեղագիտական այլ ֆիզիքական յատկութեան բուժելու կարողութեան կողմնակիցներուն ի նպաստ, հակառակ պարագային պէտք է հաւատանք կովերուն, բոյսերուն եւ թթխմորին գեղագիտական ըմբռնողականութեան...: Դեռ աւելին. երաժշտութեան ազդեցութիւնը փորձարկուած է մարդոցմէ, կենդանիներէն, բոյսերէն անդին՝ անօրկանական նիւթի՝ ջուրի վրայ: Մոցարտեան երաժշտութիւն «ունկնդրած» ջուրին պատկերը սառեցնելէ ետք մանրադիտակի տակ իրմէ ներկայացուցած է փաթիլի երկրաչափական կատարեալ բիրեղներու խումբ, մինչդեռ ռոքմէթալ «ունկնդրած» ջուրի մանրադիտակային կերպարանքը անճոռնի է, եւ ոչ երկրաչափական...:

Հետեւութիւնն այն է, որ գոյութիւն ունին երաժշտութեան տեսակներ, ինչպէս ռոքմէթալը, ոչ ձայնակայքային (աթոնալ) երաժշտութիւնը, անկայուն ձայնաստիճաններու չլուծուող խորձեր պարունակող, անբարեհունչ եւ թերաւարտ երաժշտական կառուցուածքներ եւ այլն, որոնք ունին ժխտական ազդեցութիւն մարդու առողջութեան վրայ: Ուրեմն երաժշտութիւնը երկսայրի սուր է իր դրական ու ժխտական ազդեցութեամբ:

Ոոք երաժշտութիւնը իր իւրօրա- եւ ինֆրա-ձայներով, որոնք մենք չենք լսեր, բայց կը լսեն մեր օրկանները եւ որոնք կրնան խախտել ուղեղի բնական աշխատանքը յայտնի 25-րդ քատրի սկզբունքով, երբ հանդիսատեսը կը դիտէ շարժանկարը, որուն մէջ, աչքի համար աննկատ, տեղադրուած է յաւելեալ՝ 25-րդ քատր՝ գովազդային յայտարարութեամբ: Ունկնդիրներ նոյնիսկ կրնան ուշակորոյս ըլլալ, եթէ հարուածային գոր-

ծիքներու «թամ-թամ» տեսակի հնչողութիւնը գերազանցէ 100 տեսիլալը: Առաւել զօրեղ է ռոքմէթալի աւերիչ ներգործութիւնը: Ռոքմէթալի համար հիմք են ծառայած հին ափրիկեան կախարդներու կշռոյթները (ռիթմերը): Անոր այսօրուայ ներգործութիւնը բազմապատիկ ուժեղացուած է ժամանակակից ելեկտրոնային արհեստագիտութեան կիրառման միջոցով: Գիտականօրէն ապացուցուած է, որ ծանր ռոքը ժխտական անդրադարձ ունի ընդհանրապէս որեւէ տեսակ կենդանի օրկանիզմի վրայ: Ան կը կասեցնէ մշակովի բոյսերու աճը եւ կ'առաջացնէ բնախօսական խանգարումներ կենդանիներուն քով: Բոյսերէն միայն մոլախոտն է որ անզգայ է այս տեսակ երաժշտութեան նկատմամբ...

Իսկ թէ ի՞նչ աւերիչ ներգործութիւն ունի այդպիսի երաժշտութիւնը մեր ջղային համակարգին վրայ ընդհանրապէս՝ կարելի է պատկերացնել, եւ որը սակայն մեր վրայ կը գրոհէ իւրաքանչիւրիս ազատ ընտրութեամբ...

ԵՐԱԺՇՏԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՍՕՐ

Այսօրուայ արեւմտեան երաժշտաբուժութիւնը կը կիրառուի զուգահեռաբար եւ աւանդական բժշկութեան հետ եւ բոլորովին ինքնուրոյն ձեւով:

Երաժշտութեան տեսակներու ինչպէս ընդհանուր, այնպէս ալ մասնաւոր նմոյշներու յանձնարարականներ կը պարունակեն երաժշտաբուժական դեղատոմսերը ստոյգ հիւանդութիւններու դիմաց, որոնցմէ կը մէջբերենք շարք մը.

«Ալզայմըր»-ի դէմ՝ Մոցարտի երկու դաշնամուրի համար գրուած սոնատները:

Ալքոլամոլութեան դէմ՝ Շուպերթի «Ավէ Մարիա»-ն, Պէթհովէնի «Լուսնի սոնատ»-ը, Սէն-Սանսի «Կարապա»-ը:

Ջղային գրգռուածութեան դէմ՝ Չայքովսքիի առոյգ երաժշտութիւնը:

Ստամոքսի խոցի դէմ՝ «Ծաղիկներու պար»-ը:

Ընկճուածութեան (տեփրեսիոնի) դէմ՝ Շոստաքովիչի «Վալս»-ը:

Սրտային եւ արեան ճնշումային հիւանդութիւններու դէմ՝ Մենտելսոնի «Հարսանեկան քայլերգ»-ը:

Քաղցածութեան դէմ (կասթրիտ)՝ Պէթհովէնի «7-րդ սոնատ»-ը:

Լուսնոտութեան դէմ (էփիլեփսիա)՝ Մոցարտի երաժշտութիւնը:

Գլխացաւի դէմ՝ Լիստի թիւ 1. «Հունգարական ռափսոտիա»-ն, Խաչատուրեանի «Դիմակահան-

դէս»-ի սուիթը:

Որպէս ստեղծագործական խթանիչ՝ Խաչատուրեանի «Սուրերով պար»-ը:

Գիտնականները կը հաստատեն, թէ երաժշտութենէն ծագած հաճելի զգացողութիւնները կը կարգաւորեն արեան ճնշումը, կը խթանեն նիւթափոխանակութիւնը, կը բարձրացնեն ուղեղի կեղեւի աշխուժութիւնը: Երաժշտութեան ցաւազրկող յատկութիւնը կը գործածուի բժշկական զգայազրկողներու կողմէ որպէս լրացուցիչ հանդարտեցուցիչ միջոց՝ վիրահատութիւններէ առաջ: Ատամնաբոյժներ նոյնպէս կը կիրառեն անոր հանդարտեցնող, ցաւը մեղմացնող կարողութիւնը իրենց աշխատանքին մէջ: Տակաւին կան երաժշտութեան ընտրուած տեսակներ գիրութեան դէմ, ճաղատութեան դէմ, ուղեղի կաթուածի բուժման համար եւ այլն:

Եթէ չըլլար «երաժշտութեան բուժական կարողութիւնները» ներկայացնելէն «բժշկութիւն երաժշտութեան միջոցով» թեմային աննկատօրէն անցնելու վախը, (որը մեր նիւթը չէ), անշուշտ դեղատոմսներու այս շարքը դեռ կարելի էր երկարել:

Սակայն կ'արժէ այդուամենայնիւ յիշել երաժշտութեան կանխարգելող (փրոֆիլաքթիք) կիրառութեան եւս մէկ բնագաւառի գիտափորձ: Բժշկական փորձագէտները յոյններուն համար հնարած են երաժշտական գօտի, որուն մէջ տեղադրուած է փոքրիկ նուագարկիչ մը՝ համապատասխան բարձրախօսներով:

Երաժշտութեան ունկնդրութիւնը ապագայ մանուկին համար սկսած է տակաւին անոր սաղմային վիճակէն: Այդպիսի գօտիով լոյս աշխարհ եկած 1200 մանուկներէն բոլորը անցած են լեզուական, շփուողական եւ մեքենական սթանտարտ թէսեր: Այս երաժշտագօտիով լոյս աշխարհ եկածներուն ցուցանիշները չորս անգամ աւելի բարձր եղած են սովորական երախաներու արդիւնքներուն համեմատ:

Այսօր հրապարակի վրայ արդէն կան երաժշտական յատուկ խտասալիկներ (CD-ներ) ստոյգ հիւանդութիւններու դէմ, եւ հեռու չէ ժամանակը, երբ բժիշկներ գոնէ որոշ հիւանդութիւններ բուժելու համար գրեն ոչ թէ այս կամ այն քիմիական բաղադրանիւթի անունը, այլ՝ երգահանի եւ երաժշտական ստեղծագործութեան:

Իսկ ինքնաբուժութեամբ զբաղողներուն խորհուրդ կը տրուի հետեւիլ որոշակի կանոններու:

Բժախնդրօրէն ընտրել համապատասխան ստեղծագործութիւնը:

Ճշգրիտ ընտրել չափաբաժինը (տոզը),

յաւելեալ չափաբաժինը ունի հակառակ անդրադարձ:

Հնչողութեան ուժը յարմարցնել միջին չափի մէջ:

Ունկնդրումէն առաջ թուանալ եւ տրամադրուիլ:

Ունկնդրումէն ետք որոշ ժամանակ հանգստանալ:

Ընտրուած ստեղծագործութեան ձեւի եւ կառուցածքի մասին քաղել նախնական տեղեկութիւններ, իսկ եթէ առկայ է նաեւ երգային խօսք՝ ծանօթանալ բովանդակութեան, որպէսզի ունկնդրութեան ժամանակ ոչ յստակ առոգանութիւնը չպղտորէ ունկնդրման սահունութիւնը:

Մեր ներքին թրթռացումներուն ներդաշնակ բուժական երաժշտութիւն գումարելէն բացի, եթէ կարելիութիւն կայ աւելցնել նաեւ պարային կշռութաւոր շարժումներ, ապա բուժական արդիւնաւետութիւնը կարելի կ'ըլլայ ալ աւելի բարձրացնել:

Եթէ զինուորներուն կշռութաւոր քայլքը յատակի նիւթի թրթռացումներուն հետ ճշգրիտ համընկման պարագային կրնայ կամուրջ խորտակել ապա բնաւ զարմանալի չէ, երաժշտութեան իւրաքանչիւր բաղադրիչի առանձին եւ բոլոր բաղադրիչներուն (կշռոյթ, մեղեդի, ծայներանգ, հարմոնիա, հնչուժ, արագութիւն, եւայլն) միասին վերցուած անխուսափելի արձագանգը մեր հիւանդ կամ առողջ մարմիններուն վրայ:

Երաժշտութեան բուժական կարողութիւններուն մասին իւրաքանչիւրիս ենթակայական վերաբերմունքէն անկախ առկայ են կուտակուած առարկայական փաստեր, փաստեր՝ որոնք յամառ են եւ կարելի չէ վիճիլ անոնց հետ: Կամ պէտք է կարենալ ապացուցել անոնց սնանկութիւնը կամ ընդունիլ, որ երաժշտութիւնը ոչ միայն արուեստի տեսակ է, ոչ միայն քաղաքակրթութեան ցուցանիշ, ոչ միայն մշակութային արտայայտութիւն, ոչ միայն ծայնակալած հոգեբանութիւն, ոչ միայն տրամադրութիւն, զգացմունք ու սրտի ծայն, եւ վերջապէս ոչ միայն նիւթի գոյութեան հիմքի՝ նախաստեղծ շարժման տարեկիցն ու յաւերժ ուղեկիցը, այլ նաեւ մարդկային մարմնի մէջ այդ շարժման հիւանդագին շեղումները վերակարգաւորող բուժական ամենաբնական միջոցներէն մին:

ՄԻՀՐԱՆ ՂԱԶԷԼԵԱՆ

ԾԻԱԾԱՆ ԱՌԱՆՑ ԱՆՁՐԵՒԻ

*Երզն է մեր կեանքի ընթացքն ու շունչը
Միտյոյ հրաբուխն ու մեղմ շունչը
Մ. Ղազէլեան*

Լուրը լուսաբացի պէս տարածուեցաւ քաղաքին մէջ: Գահիրէ ԶԲԸՄ-ի «Ծիածան» մանկական երգ-չախումբը համերգ ունի Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի Մելգոնեան հանդիսասրահին մէջ...

Անունն արդէն տրամադրող է... «Ծիածան»

Ամէն մարդ գիտէ, որ ծիածան կ'ըլլայ անձրեւէն ետքը միայն:

Անձրեւն ու արեւը կը ծնին նոր հրաշք մը՝ ծիածանը, որ խորհրդակիշն է հրաշքներու կատարման, նպատակներու իրականացման...

Աղեքսանդրիոյ պայծառ երկինքը հետզհետէ կարմիրի կը փոխուի: Բոլոր հայերը խուռներամ կը փութան Պօղոսեան Ազգային Վարժարան, ուր կիսալոյս, կիսամութ այս ժամուն, առանց անձրեւի ծիածան պիտի ըլլայ... աւելի ճիշդ ծիածանի շողարձակում, ծիածանի գունաշքեր: Շատ բան տեսած սրահը լեցուեցաւ հետաքրքրասերներով, երգ ու երաժշտութեան սիրահարներով:

Մինչ արեւը մայրամուտ կը խաղար, Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի սրահին մէջ ծիածան էր, ժպիտներ, ուրախ արտայայտութիւններ, անհամբերութիւն, սպասում...

Ծիածանի ցոլանքը հետաքրքրական է բոլորին:

Յայտագիրը կառնէս ձեռքդ եւ կը ժպտիս, կը բաւաս եւ ուրախ ժպիտդ կը ներխուժէ հոգիիդ խորքը: Ուրախութեամբ կը սպասես թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ:

Կը բացուի վարագոյրը եւ ուրախ, ծիածանական ջերմութիւն կը ներխուժէ սրահ: Ծիածանի երանգներով ձեւաւորուած բեմը, տաք ժպիտները, պայծառ դեմքերը հետաքրքրական երեկոյ կը խոստանան: Պզտիկներու արեւ ճառագող աչքերը անհամբերութեամբ կը սպասեն խօսակցին, որ թրթռացող սիրտերով սկսին իրենց երգերը: Երգերը հրաշալի են, բայց խօսակ Անի Օհանեսեանի խօսքն ալ հաճելի է, որ յաջորդ երգին մասին տեղեկութիւն տալէն զատ, կը համեմուի ասմունքի պատառիկներով: Իսկ երգերը աղբիւր են զուլալ, որ կը յորդին մանուկներու շուրթերէն: Եւ ոչ միայն շուրթերէն: Իւրաքանչիւրը գիտէ ինչ է իր խնդիրը, ինչի մասին է իր երգը: Եւ ինչպէս «Ձօն երգին» բանաստեղծութեան մէջ Մօ. Ղազէլեան կ'ըսէ, ամէն մէկը կ'երգէ իր հոգիին լարերով, սրտին հրամանով: Կ'երգեն՝ իրենց կենսութեան խորքէն փոխանցելով սրահին: Սա պարզ երգչախումբ չէ: Սա մանուկներու անհոգ աշխարհ մըն է, ուր կը թագաւորէ երգն ու պարը, ծիծաղն ու կատակը, սերը, սէրը...

Անշուշտ սերն է, որ ամէն Զինգաբթի երեսուն եւ աւելի պատանիներ եւ աղջիկներ կը հաւաքէ Գահիրէի Բարեգործականի պատերէն ներս եւ տեսանելի ու անտեսանելի մեթոտներով արուեստ կ'արարեն՝ երգի կատարում, բեմադրում, ասմունք... Շատ մօտէն կը ծանօթանան երգարուեստին եւ ընդհանրապէս մշակոյթին:

Երգերու պարզ կատարում չէ այս երգահանդէսը: Համերգային ներկայացումն է՝ երգը խառնած ասմունքին, պարին, կատակին, ծիծաղին: Կը դիտես «Ծիածան»-ի ելոյթը եւ կը հասկնաս, որ միայն երգի հանդէպ ունեցած սիրով չէ որ կապուած են այս պզտիկները, այլ անկեղծութեամբ, ընկերասիրութեամբ, իրարու նկատմամբ մեծ հոգատարութեամբ եւ ուշադրութեամբ:

Անշուշտ բոլորին համար պարզ է, թէ որքան աշխատանք թափուած է այս ամէնուն հասնելու համար: Երգ երաժշտութեան հանդէպ մեծ սերը պզտիկներուն փոխանցուած է ստեղծագործական խումբին ղեկավարութեամբ Մօ. Միհրան Ղազէլեանի:

Իսկ երգերը ընտրուած են վարպետութեամբ, նուրբ ճաշակով, մանկավարժական հոտառութեամբ, ծիածանին յատուկ գունազօղութեամբ: «Ծիածան»-ի ստեղծագործական խումբը գեղարուեստական ղեկավար Մօ. Միհրան Ղազէլեանի գլխաւորութեամբ կրցած է ստեղծել հեքիաթային աշխարհ մը, ուր կը թագաւորեն սերը, միասնակաւնութիւնը, իրար օգնութիւնը, անկեղծութիւնը... Խմբավար տիկ. Գոհար Ղազէլեանի դեմքէն ամբողջ ներկայացման ընթացքին չիռնացաւ բարի ժպիտը, որ կը քաջալերէր իւրաքանչիւր պզտիկ, հակառակ անոր, որ ժպիտին մէջ կար նաեւ մտահոգութիւն: Երգչախումբի իւրաքանչիւր կատարող կը շարժէր անոր ժպիտին հետ: Եթէ մաւետոսն չափ կու տար ձեռքերով եւ աչքերով, տիկին Գոհարը միայն կը ժպտէր եւ ամէն ոք կը հասկնար թէ ինչ պէտք է ընէր: Իսկ տիկին Նանօր Աբիկեանի նուագակցութիւնը կենդանի շունչ կը հաղորդէր ամբողջ ներկայացումին:

Աղեքսանդրիոյ երկինքը աստղագարդ էր, իսկ Պօղոսեան Վարժարանի Մելգոնեան սրահէն ներս ծիածան՝ երգ, երաժշտութիւն, ժպիտներ, ուրախ արտայայտութիւններ...

Երբ օրը կը գոցէր իր աչքերը, Ծիածանի աղմուկն ու ծիծաղը կը շարունակուէին ճանապարհին: Այլեւս մոռցուած էին յոգնութիւնը, յուզմունքը ու մտահոգութիւնը... Կար միայն զնգուն ծիծաղ, գոհունակութիւն, ուրախ տրամադրութիւն... Վաղը այս մանուկներն ու պատանիները ուր ալ ըլլան, կեանքի ճամբաներուն վրայ ուր ալ որ գտնեն իրենց լոյսը երբեք պիտի չմոռնան այն մեծ սերն ու լոյսը, որ առին ու տուին «Ծիածան»-ին միջոցով:

Անձրեւն է՝ շուրջ, որ արեգակի հետ ծնունդ կու տան հրաշագեղ ծիածանին...

ԱՆԺԻԿ ԿԱՆԻՄԵԱՆ

Յ. Գ. «Ծիածան»-ի Աղեքսանդրիոյ մէջ ունեցած ելոյթին օրը տեղի ունեցաւ նաեւ Աղեքսանդրահայ գերագանցիկ ուսանողներու պարգեւատրումը:

«Ծիածան»-ի Աղեքսանդրիոյ մէջ ունեցած ելոյթէն տեսարան մը

Նկարին մէջ՝ ԶԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղի ատենապետ տիար Սարգիս Վարձպետեան կը յանձնէ Վանիա Միսքճեանի մրցանակը

ՓԱՅՏԵ ՄԱՐԴՈՒԿԸ

Մինչ արելը մայրամուտ կը խաղար ծովուն ու ամպերուն հետ, փայտե արձանները իրենց հեղինակներէն վերջին հրահանգները կ'առնէին՝ ցուցադրութեան բացումէն առաջ: Բացօթեայ ցուցադրութիւնն ալ իր առաւելութիւններն ունի. նախ բնական նիւթերը աւելի հնչեղ են բաց երկինքին տակ: Իսկ եթէ երկինքն ալ աստղազարդ կտաւի նման է, ու ծովը կը ձայնակցի բնական այդ համանուագին, գեղեցկութիւնը անձեռակերտ է, քանզի բնութեան եւ արուեստի միաձուլումը սքանչելի է: Մէկ առաւելութիւնն ալ այն է, որ ցուցօնները կրնաս դիտել բացումը ազդարարուելէն առաջ:

Ցուցադրութիւն է Աղեքսանդրիոյ գրադարանի բացօթեայ ցուցասրահին մէջ...

Աղեքսանդրիոյ գրադարանը հաւատարիմ է իր աւանդոյթին: Կրկին միջազգային սիմբոզիում է՝, թեման՝ ազատ է, հումքը՝ բնական: Ընտրուած է փայտը՝ իր բոլոր հմայքներով ու անհնազանդութիւններով: Անշուշտ փափուկ է քան մետաղն ու մարմարը, բայց փայտն ալ իր լուծելի եւ անլուծելի խնդիրներն ունի:

Այցելուները շատ են, կարծիքները իրերամերժ, երբեմն հակասող... Ուշագրաւ գործեր շատ կան: Երբ մօտեցայ գրադարանի ցուցասրահ՝ հրապարակին, մարդաշատ հրապարակը փայտ կը բուրբ: Արուեստասերները պատնէշած էին արձանները, կարծես խոր գանձեր յայտնաբերած ըլլային: Դիտեցի արձանները, մարդոց աչքերը, հասկցայ, որ ծովը բուռ մի մարգարիտ հանած է: Մարգարիտներու իւրաքանչիւր հատիկը ծնած է ամեն մէկ արուեստագետի մտքի սլացքէն, սրտի թրթիռէն, ձեռքերու ջերմութենէն...

Իտալացի, հայ, սերպ, չինացի, յույն, թուրք, եգիպտացի արձանագործներն իր շուրջ հաւաքած է փայտը: Փայտե արձանները շատ տարբեր են, հետաքրքրական, իւրայատուկ: Ահա արձան մը, որ հպարտ ու ինքնագոհ կին մըն է, եւ երկար, երկար վիզը կը դառնայ ուշիմ, հզօր արծիւ մը, որ կը հսկէ ոչ միայն կինը, այլեւ ամբողջ շրջակայքը: Զեղինակը, որ Գահիրէի Արուեստներու Զամալսարանի դասախօս է, ըսել կուզէ, թէ կին մը որքան ալ ինքնավստահ է ու ինքնուրոյն, գործարար է ու առաջնորդ, միեւնոյնն է՝ ան պետք ունի արծիւի մը ուշադրութեան:

Կարապետ եւ այս կերպարանքները՝ սլացիկ ու չքնաղ: Առանց նկատելու շուրջինները քաջողական ուժով մը իրար կու գան՝ սիրոյ թելերով...

Միայնակ կին մը՝ անունը «Սպասում»... Կարելի է խօսիլ իւրաքանչիւր արձանի մասին, բայց արձան մը կայ, որ ... Մարդուկ մը, կարծես աշխարհի ամբողջ հոգն ու բեռը շալակն առած, վախժաւած, շուրջինները կը դիտէ: Զեղինակն իր ոճին հաւատարիմ՝ կերտած է արձան մը, որ կը մարմնաւորէ հպարտ ու ուղիղ մէկը, որ կաշկանդուած է ու սահմանա-

զատուած: Կ'ուզէ առնել իր ազատութիւնը, սակայն ամեն կողմէ կը գոցեն զինքը: Մարդը հազար ու մէկ երազ ունի: Բայց... հոս՝ օրէնքն է արգելք, հոս՝ շրջանակն ու ընտանիքը, ուրիշ տեղ մը՝ բարքերն ու արժանապատուութիւնը, ամենագորաւորը՝ խիղճը մարդու: Մարդուն ճնշող ամենախիստ աքցանը իր խիղճն է: Եւ այդ ճնշումին տակ է Սարգիս Թօսունեանի կերտած փխրուն հոգիով փայտե մարդուկը:

Արդէն երրորդ անգամ Գրադարանի Միջազգային Սիմբոզիումին իր մասնակցութիւնը կը բերէ եգիպտահայ ճանչցուած արձանագործ Սարգիս Թօսունեան՝ պատիւ բերելով ոչ միայն ինքզինքին, իր արուեստը գնահատողներուն, այլեւ եգիպտահայութեան, մեր ազգին: Ամենքս հպարտ կը զգանք, որ արձանագործ Սարգիս Թօսունեանի անունը բազմիցս կը յիշատակուի օտար եւ տեղացի լաւագոյն արուեստագետներու շարքին: Իսկ ստեղծագործութիւնները՝ երկրի բարձրարուեստ գործերու կարգին կը դասուին:

Գահիրէի Միջազգային Օդակայանի մեծ սրահներէն մէկը այսուհետ պիտի զարդարէ Ս. Թօսունեանի գործերէն մէկը: Նազելի եգիպտուիկի մը, որ օդակայանին մէջ կը դիմաւորէ ու կը ճանապարհէ երկիր ժամանող ու մեկնող ճամբորդները:

Այսօր Եգիպտոսի մէջ չկայ արձանագործական մեծ ձեռնարկ մը, որ կայանայ առանց Սարգիս Թօսունեանի մասնակցութեան: Ըլլայ Ասուանի Միջազգային Սիմբոզիումը, Միջերկրականի երկիրներու Դիէնալին, բարձր մակարդակի ցուցադրութիւններ, մրցոյթներ...

Կրանիթ, մարմար, պրոնզ (անագապղինձ), ալիւմին... այս ցուցակը համալրուեցաւ փայտով: Այս սիմբոզիումը խոր նիւթով հարստացուց արուեստագետին ստեղծագործական երանգապնակը: Այցելուները պետք չունին կարդալու արձանագործին անունը, որովհետեւ ծանօթ է Սարգիսին ոճը, ձեռագիրը: Ըլլայ պրոնզ թէ կրանիթ, մարմար թէ փայտ... Արձաններ կան որ ժպիտ կը կորզեն դիտողէն, ուրիշներ՝ թախիծ... Փայտե մարդուկը կը ստիպէ, որ մարդ ինքզինքը դիտէ ուրիշի աչքերով:

Ծովն ու երկինքը արելը կը փնտռեն մութ ամպերուն մէջ: Գրադարանը գոհ է խոր արձաններով: Այցելուները չեն աճապարեր հեռանալ արուեստի գործերէն: Արձանագործները կեանքին յանձնեցին խորածիւսները: Աշխարհը հարստացաւ խոր գանձերով: Սիմբոզիումը իր անարտին հասաւ:

Եգիպտացիները կ'ըսեն.՝ «Տարուսը յաջորդ սիմբոզիումին»:

ԱՆԺԻԿ ԿԱՆԻՄԵԱՆ

Եգիպտուհին

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԵՏ
ՍԱՐԳԻՍ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ
ՑՈՒՑԱԴՐԱԾ
ԳՈՐԾԵՐԸ

Փայտե Մարդուկը

ՀԲԸՄ-Ի 85-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ, ՀԱԼԷՊ - ՍՈՒՐԻԱ ՀԱԼԷՊԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԲԵՐԴԸ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՓԱՌԱՏՈՒԹՅԱՆ ԹԱՏԵՐԱՎԱՅՐ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության տարեգրության մեջ հպարտառիթ էջեր արձանագրուեցան Մեպտեմբեր 30-ին Հոկտեմբեր 7 օրերուն, Հալէպի մէջ գումարումովը Միության Երկամեայ Ընդհանուր Անդամական Ժողովին, որ յատկանշական էր իր տարողութեամբ եւ բնոյթով:

Արդարեւ, Միության Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամներ, գլխաւորութեամբ Նախագահ Տիար Պերճ Մեղրակեանի, մասնաճիւղերու պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներ, իրաւասու անդամներ եւ բարեկամներ Միջին Արեւելքէն, Եւրոպայէն, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներէն, Հարաւային Ամերիկայէն եւ Հայաստանէն, Հալէպ ժամանել էին քննելու Միության անցնող երկու տարիներու նիւթա-բարոյական գործունեութիւնը եւ նոր մարտահրաւերներու լոյսին տակ ծրագրելու գալիք տարիներու աշխատանքները:

ՀԲԸՄ-ի 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովի եւ Յարակից Ձեռնարկներու Հիւրընկալ Գործադիր Մարմինին կողմէ խնամքով եւ ամենայն բժախնդրութեամբ պատրաստուած յայտագիրը սկիզբ առաւ **Չորեքշաբթի 1 եւ Հինգշաբթի 2 Հոկտեմբերին**, Տէր Զօր եւ Փալմիրա կատարուած այցելութիւններով: Տէր Զօրի մատուցէն ներս հոգեհանգիստի արարողութիւն կատարուեցաւ Ապրիլեան նահատակներուն եւ Միության հանգուցեալ բարերարներուն յիշատակին, ապա խումբը այցելեց Տէր Զօրի թանգարան:

Այս ընթացքին, «Շերաթոն» պանդոկին մէջ, Նախագահ Պերճ Մեղրակեան եւ Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամներ խորհրդակցական հանդիպումներ ունեցան մասնաճիւղերու ատենապետներուն, վարչութեանց ներկայացուցիչներուն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Ներկայացուցչութեան եւ հայրենական ծրագիրներու համակարգողներուն հետ:

Հոկտեմբեր 2-ին, ՀԲԸՄ-ի Գալուստ Կիւլպէնկեան կեդրոնէն ներս տեղի ունեցաւ Բարի Գալուստի ընդունելութիւն, որուն ներկայ գտնուեցան Ընդհանուր Անդամական Ժողովի մասնակիցներ, Միության Սուրիոյ մասնաճիւղի մարմիններու ներկայացուցիչներ, Սուրիոյ մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան Դեսպան Արշակ Փոլատեան, Հալէպի Հայաստանի Հանրապետութեան հիւպատոսութեան ներկայացուցիչներ, հայ յարանուանութեանց տեղւոյն պետեր՝ գլխաւորութեամբ Բերիոյ Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Շահան Եպս. Սարգիսեանի, ինչպէս նաեւ գաղութի մշակութային միութիւններու ներկայացուցիչներ: Հոկտեմբեր 3-ին խումբը այցելեց Ս. Սիմէոն պատմական եկեղեցին եւ շրջեցաւ Հալէպի պատմական վայրերը:

Ուրբաթ, 3 Հոկտեմբեր 2008ը աստեղային օր մը եղաւ հալէպահայութեան պատմութեան մէջ: Արդարեւ, աշխարհի հնագոյն քաղաքներէն Հալէպի խորհրդանիշ պատմական բերդին մէջ տեղի ունեցաւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության եւ Հայ Երիտասարդաց Ընկերակցութեան Սուրիոյ Շրջանակին կազմակերպած գեղարուեստական աննախընթաց փառատօնը՝ բարձր հովանաւորութեամբ Սուրիոյ Աշխատանքի եւ Ընկերային հարցերու նախարարուհի Դոկտ. Տիւնալա Ալիսադ Արէֆի:

Հալէպի պատմական բերդի տարածքին՝ հանդէսի սկիզբը յայտարարող զանգերու ղողանջներով եւ փողերախումբի ու թմբկահարներու նուագակցութեամբ, դրօշակակիրներ, սկաուտներ, մարզիկ-մարզուհիներ եւ յայտագրի բոլոր մասնակիցները երեք մուտքերէ բեմ բարձրացան: Բեմին վրայ գետեղուած հեռատեսիլի հսկայ պաստառին վրայ մէջ ընդ մէջ կը ցուցադրուէին ՀԲԸՄ-ի մասին պատմող վաւերագրական տեսարաններ:

Սուրիոյ եւ Հայաստանի պետական օրհներգերու կատարումէն ետք, օդ բարձրացան հարիւրաւոր գոյնզգոյն օդապարիկներ եւ տասնեակ մը աղանիներ, մինչ երգչախումբի կատարողութեամբ կը հնչէր ՀԲԸՄ-ի քայլերգը: Գեղարուեստական բարձր որակով գործադրուած Փառասօն-Արուեստի երեկոյին ներկայ գտնուեցան աւելի քան չորս հազար հալէպահայեր, որոնք լեցուցած էին բերդին ամֆիթատրոնը:

Ելոյթ ունեցան Միութեան Հալէպի Սպենդիարեանի անուան երգչախումբը, «Անդրանիկ» պարախումբը, Կոմիտասի անուան Սենեկային նուագախումբը, մանկական պարախումբը, ինչպէս նաեւ մեներգողներ եւ ասմունքողներ՝ Սալբի Տարագճեանը, Ռաֆֆի Գալայճեանը, Թամար Ինճէեանը, Նանոր Միքայէլեանը, Լիլա Վարդանեան-Պօղոսեանը, Արմէն Խորոզեանը, բոլորն ալ միութենականներ: Յայտագիրը վարեց եւ ասմունքեց հալէպահայ մշակութային յայտնի գործիչ եւ ՀԲԸՄ-ի Լ.Նաճարեան-Գ. Կիւլպէնկեան Երկրորդական Վարժարանի հայագիտական բաժնի վարիչ Յակոբ Միքայէլեանը: Փառասօնը եզրափակուեցաւ հրավառութեամբ մը, որ գեղեցկօրէն զարդարեց Հալէպի երկնակամարը:

Հայրենի արուեստագէտներ Հրաչեայ Աշուղեան, Աշոտ Համբարձումեան եւ Աշոտ Սարգսեան, ինչպէս նաեւ ՀԵԸ-ի Կոմիտասի անուան Սենեկային նուագախումբի ղեկավար Յովհաննէս Սուպայէտ եւ Սպենդիարեանի անուան երգչախումբի խմբավարներ Շահէ Քէշիշեան եւ Պերճ Երեցեան, փայլուն յայտագիր մը մատուցանեցին հանդիսատեսներուն՝ անմոռանալի պահեր պարգեւելով անոնց: ՀԵԸ-ի շուրջ 600 սկաուտներ, արենուշներ, ուսանող-ուսանողուհիներ եւ երիտասարդներ, կուռ շարքերով, ապացուցանեցին հալէպահայութեան եւ մանաւանդ մեր Միութեան կենսունակութիւնը:

Նոյն օրը, երեկոյեան, Հալէպի «Քասրը Ալուալի» արաբական ճաշարանին մէջ տեղի ունեցաւ ընթրիք մը, ի պատիւ Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցներուն:

ՀԲԸՄ-ի 85Դ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՆԴԱՍՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Շաբաթ, 4 Հոկտեմբեր 2008, առաւօտեան ժամը 11:00-ին, Հալէպի «Շերաթոն» պանդոկի սրահին մէջ բացուեցաւ ՀԲԸՄ-ի 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովի առաջին նիստը՝ հովանաւորութեամբ ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովին եւ նախագահութեամբը Մերթ Պերճ Սեդրակեանի: Յատուկ հրաւերով ժողովին ներկայ էր նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան Սփիւռքի նախարարուհի Տիկին Հրանոյշ Յակոբեանը:

«Նոր Դար, Նոր Տեսլական» խորագրով այս Անդամական Ընդհանուր Ժողովը, որ առաջինն էր Միութեան երկրորդ հարիւրամեակի սեմին, յատկանշական էր մանաւանդ իր կայացումովը պատմական Հալէպ քաղաքին մէջ, որ կը խորհրդանշէ ցեղասպանութենէն վերապրած հայութեան կենսունակութիւնը: Ժողովը հաստատեց անցնող երկու տարիներուն՝ նոր հրամայականներու դիմաց Միութեան որդեգրած նոր կողմնորոշումները եւ իրագործումները, շեշտելով համամիութենական գործելաձեւը եւ Հայրենիք-Սփիւռք փոխադարձ հզօրացումի քաղաքականութիւնը:

ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Մերթ Պերճ Սեդրակեան իր բացման խօսքին մէջ ըսաւ. «ՀԲԸՄ-ի 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովը, որ համախմբած է մեզ պատմական Հալէպ քաղաքին մէջ, առիթ մըն է անդրադառնալու մեր ազգանուէր Միութեան երախտաշատ գործունէութեան: Միաժամանակ, անիկա պատեհութիւն մըն է գիտակցելու այն առաջնորդող եւ պատասխանատու դերին, որ վստահուած է մեզի, իբր համագգային մեծագոյն կազմակերպութիւն, մեր ազգի եւ Միութեան անկիւնադարձային այս հանգրուանին: Մեր Միութեան փառաւոր անցեալը ապագային կամրջող այս հանգրուանին, մենք անցնող երկու տարիներուն յաջողեցանք Միութեան արդիականացած գործելակերպը եւ նոր ուղղութիւնները գործնական քայլերու վերածել:

Նախագահ Սեդրակեան շարունակեց. «Մեր Միութիւնը ապակուսակցական կազմակերպութիւն մըն է, բայց միշտ ունեցած է եւ կը շարունակէ ունենալ ազգային քաղաքական յստակ դիրքորոշում, Մայր Հայրենիքի եւ Ժողովուրդի բարօրութեան եւ բարգաւաճումին, եւ հայ մշակոյթի պահպանումին, հարստացումին ու տարածումին ի խնդիր: Մենք պատրաստ ենք գործակցելու բոլոր

կազմակերպություններուն հետ, որոնց գործունեութիւնը ուղղուած է հայրենիքի հզօրացումին: Որովհետեւ համոզուած ենք, որ հզօր հայրենիքով կ'երաշխաւորուի հայ ժողովուրդի գոյատեւումը:

Խօսելով Միութեան ապագայ ծրագիրներուն մասին, Պրն. Նախագահը ըսաւ. «Պէտք է իրատեսութեամբ ընդունինք, թէ նոր սերունդը այլեւս չ'ապրիր անցեալին մէջ, շաղուած է իր շրջապատի ընկերային եւ մշակութային իրականութեան եւ այդ իսկ պատճառով ենթակայ է կորսնցնելու իր դիմագիծը եւ հեռանալու հայ կեանքի աւանդական գործունեութիւններէն, մասնաւորաբար ոչ-հայրենամերձ գաղութներու մէջ: Այս ուղղութեամբ արդէն ճշդած ենք մեր կողմնորոշումը եւ առած հիմնական նախաքայլեր, միշտ իբր հիմք ունենալով Հայաստանի իրականութիւնը եւ անոր հետ մնայուն հաղորդակցութեան կենսական անհրաժեշտութիւնը»:

Պրն. Սեդրակեան շնորհակալութեան եւ գնահատանքի խօսք ուղղեց Սուրբիոյ Շրջանակային Յանձնաժողովին եւ մասնաճիւղերուն, իրենց հիւրասիրութեան եւ կազմակերպչական բժախնդիր աշխատանքին համար: Իր ելոյթը եզրափակեց՝ հրաւիրելով անդամակցութիւնը, մասնաճիւղերը եւ Միութեան հաւատարմները, «ուժերու առաւելագոյն լարումով, եւ միասնական ճիգերով առաջ տանելու Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան ազգանուէր գործունեութիւնը, հաղորդակից մնալու ժամանակի շունչին, մասնակից ըլլալու մեր ժողովուրդի դէպի պայծառ ապագայ երթին, ու մանաւանդ՝ տեսլական մեր նոր կառոյցներու կերտումը դիտելու երիտասարդութեան աչքերով ու ձգտումներով, եւ մեր պատասխանատուութիւնները պատուով յաջորդ սերունդին փոխանցելու բարձր գիտակցութեամբ»:

Նախագահին կողմէ Ժողովի Ատենադպիրի, Ստուգիչ, Քուէախոյզ եւ Բանաձեւումներու Յանձնաժողովներու նշանակումներուն յաջորդեց Ստուգիչ Յանձնախումբի որոշումին հրապարակումը, որով Միութեան Հիմնական Կանոնագրին տրամադրութիւններուն համաձայն, անձամբ ներկայ եւ փոխանորդագրերով նուագագոյն անդամներու թիւը ապահովուած ըլլալով, 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովը օրինաւոր կը նկատուէր:

Միութեան 2006-2007 տարեշրջաններու ընդհանուր նիւթական եւ բարոյական, ինչպէս նաեւ Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի տեղեկագրերը յաջորդաբար ներկայացուեցան Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամներ Ռուբէն Քէշիշեանի, Սինան Սինանեանի եւ Վազգէն Եագուպեանի կողմէ:

Հակառակ համաշխարհային գետնի վրայ տիրող տնտեսական վերիվայրումներուն, Միութեան հաշուեկշիռը առողջ պատկեր մը կը պարզէ: Ընդհանուր Անդամական Ժողովին ներկայացուեցաւ նաեւ ՀԲԸՄ-ի 2006-2007 երկամեայ մանրամասնեալ տեղեկագիրը եւ հաշուեկշիռը ներկայացնող հրատարակութիւն մը, որով ժողովականները հանգամանօրէն ծանօթացան միութեան ելեւմուտքին եւ երկամեայ բեղուն գործունեութեան:

Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամներ վերընտրուեցան Նախագահ Մերձ Սեդրակեանը, Արիս Ադամեանը, Ժոզէֆ Պասրալեանը, Նազարէթ Ֆրստրքճեանը, Վահէ Կապրաշը, Արտա Ն. Յարութիւնեանը, Սարգիս Ճէպէճեանը, Լեւոն Նազարեանը եւ Սէմ Սիմոնեանը: Առաջարկուեցաւ իբրեւ ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովի նոր անդամ ընտրել Երուանդ Զօրեանը, որուն թեկնածութիւնը միաձայնութեամբ եւ ծափահարութիւններու ներքոյ ընդունուեցաւ ժողովին կողմէ:

Դոկտ. Զօրեան խօսք առնելով, շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն հանդէպ ցուցաբերուած ջերմ վերաբերումին համար, մատնանշելով թէ իր կեանքի կողմնորոշումը հունաւորող գործօնները կու գային իր ծնողքէն եւ ՀԲԸՄ-ի Լ.Նաճարեան - Գ. Կիւլպէնկեան վարժարանէն ու Միութեան շարքերէն:

Ընդհանուր Անդամական Ժողովը առիթ էր նաեւ պատուելու այն անձնաւորութիւնները, որոնք կարելոր նպաստ բերած էին Միութեան գործունեութեան ծաւալումին եւ Սփիւռք-Հայրենիք յարաբերութիւններու սերտացումին:

Զեռամբ Նախագահ Պերձ Սեդրակեանի, պարգևատրուեցան Հայաստանի Հանրապետութեան

Սփիւռքի նախարարուհի Տիկին Հրանոյշ Յակոբեանը, Հայաստանի Հանրապետության Արտաքին Գործոց նախկին Նախարար Վարդան Օսկանեանը (ի բացակայության), Սուրիոյ մօտ Հայաստանի Հանրապետության նախկին Դեսպան Լեւոն Սարգիսեանը Virtual College ծրագրի ղեկավարներէն, հայրենի գիտնական Սամուէլ Շուքուրեանը, Խորհրդային Հայաստանի Սփիւռքի Կոմիտէի նախկին ղեկավարներէն Ռոմէն Կոզմոյեանը, եւ Միութեան Միլանոյի մասնաճիւղի վարչութեան երկար տարիներու գործունէյալ անդամուհի Կէկէլ Խաչատուրեանը:

Իր ելոյթին ընթացքին, Նախարարուհի Հրանոյշ Յակոբեան, որ իբրեւ նախարարուհի իր առաջին պաշտօնական այցելութիւնը կը կատարէր դէպի սփիւռք, խօսեցաւ հայապահպանման, հայ ժողովուրդի ներուժի օգտագործման, դէպի բարգաւաճ Հայաստան հայրենադարձութեան տեսլականին, ինչպէս նաեւ ՀԲԸՄ-ի հետ համագործակցութեան մասին, դրուատելով հայրենիքի նկատմամբ անոր կատարած նախախնամական դերը:

ՀԲԸՄ-ի Դամասկոսի տեղական մասնաժողովի Փ.Ատենապետ Պերճ Պարսումեան ընթերցեց Բանաձեւումի Յանձնախումբի որոշումները, որոնք վաւերացուեցան Ժողովին կողմէ: Խօսք առաւ նաեւ Շրջանակային Հիւրընկալ Յանձնաժողովի Ատենապետ Տոքթ. Պետրոս Պոյաճեանը յայտնելու իր շնորհակալութիւնը եւ գնահատանքը Յանձնաժողովին հանդէպ ցուցաբերուած վստահութեան եւ իրեն գործակից մասնաճիւղերու, վարչութեանց եւ ՀԵԸ-ի նուիրեալ աշխատանքներուն համար: Ժողովը եզրափակուեցաւ Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի փակման խօսքով, որ ընդհանուր գիծերով վերահաստատեց Միութեան յառաջիկայ երկու տարիներու գործունէութեան հիմնակէտերը:

Նոյն օրը երեկոյեան, նոյն պանդոկին մէջ, տեղի ունեցաւ ՀԲԸՄ-ի 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովի առթիւ կազմակերպուած Կալա-Պարահանդէսը, որուն ընթացքին Սուրիոյ մասնաճիւղին կողմէ յուշանուէրներ յանձնուեցան մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն: Արտասանութիւններով եւ խանդավառող խօսքերով պարահանդէսը ձեռնհասօրէն վարեցին Պերճ Պարսումեանը եւ Թամար Խաչայեանը:

Կիրակի, Հոկտեմբեր 5ին, հիւրերը այցելեցին ՀԲԸՄ-ի Լ. Նաճարեան-Գ.Կիւլպէնկեան Երկրորդական Վարժարան, ուր դիմաւորուեցան դպրոցի աշակերտութեան եւ ուսուցչական կազմին կողմէ: Կիւլպէնկեան հանդիսասրահին մէջ վարժարանին սաները գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը ներկայացուցին հիւրերուն, որմէ ետք ելոյթ ունեցան վարժարանի Տնօրէն Աւետիս Պազգալեանը եւ Նախագահ Մերթ Պերճ Սեդրակեանը, որ խօսեցաւ ՀԲԸՄ-ի աշխարհատարած վարժարաններուն եւ ընդհանրապէս Միութեան ծաւալած կրթական գործունէութեան մասին, որ կ'ընդգրկէ բազմաթիւ եւ բազմաբնոյթ ծրագիրներ սփիւռքի եւ հայրենիքի մէջ: Հանդիսութեան աւարտին, հիւրերը անցան ՀԲԸՄ-ի Գալուստ Կիւլպէնկեան կեդրոն, ուր Միութեան Հալէպի պատասխանատուները հիւրերուն ծանօթացուցին կեդրոնի յարկերուն վրայ տեղադրուած Միութեան գրասենեակներն ու գործունէութեան համար նախատեսուած սրահները, որոնց կարգին՝ ՀԵԸ-ի Սարեան Ակադեմիայի սաներու գեղանկարչական ցուցահանդէսի աշխատանքները:

Երկուշաբթի, 6 Հոկտեմբերին, առաւօտեան, Դամասկոսի նախագահական ապարանքին մէջ, Սուրիոյ Հանրապետության Նախագահ Դոկտ.Պաշար Ասատ ընդունեց ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը: Շուրջ մէկուկէս ժամ տեւած հանդիպումը առիթ էր խօսելու ՀԲԸՄ-ի գործունէութեան, ինչպէս նաեւ Հայ եւ Արաբ ժողովուրդներու բարեկամութեան մասին: Ընդհանուր Անդամական Ժողովի մասնակիցներ Դամասկոսի շրջանին մէջ շրջապտոյտ մը ունեցան դէպի Սէյտնայա եւ Մաալուլա վանքեր, ինչպէս նաեւ Ումաուի Մզկիթ:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան 85րդ Ընդհանուր Անդամական Ժողովը նոր ոգեւորութիւն յառաջացուց միութեան աշխարհատարած մասնաճիւղերը ներկայացնող անդամներուն մօտ, որոնք իրենց գաղթօճախները վերադարձան լաւագոյն յուշերով ու տպաւորութիւններով:

ՅՈՎԻԿ ԷՕՐՏԵՔԵԱՆ
(Հալէպ-Երեւան)

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Յոթելենական Տոնակատարութիւն Մարգարանին
Հելիոպոլսոյ Կեդրոն Փոխադրութեան Յիսնամեակ
1958-2008

ՀԲԸՄ-Ի ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՊՐ. ՊԵՐՃ ԹԵՐԶԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի նոր կեդրոնին յիսնամեակի տօնակատարութեան ձեռնարկերը կը յառաջացնեն անխուսափելի մտորումներ:

Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը կարեւորագոյն դեր ունեցած է եգիպտահայ մարզական կեանքէն ներս եւ հանդիսացած է մագնիսական այն ուժը, որ իրերայաջորդ տասնամեակներու ընթացքին, իրեն քաշած է հազարաւոր մանուկներ, պատանիներ եւ երիտասարդներ: Անոնք բոլորը իրենց կեանքի վաղ հանգրուաններէն մասնակցած են ակումբին մարզական եւ սկաուտական տարբեր խումբերուն, իրենց անհամար իրագործումներով հպարտութեամբ ունեցներով ակումբին ղեկավարներուն, անդամներուն եւ համակիրներու լայն զանգուածին կուրծքերը ու բարձր պահած են հայ մարզիկին եւ ընդհանրապէս հայութեան անունը:

Այսօր երբ նայինք յիսուն տարիներու հորիզոնէն անդին պիտի անդրադառնանք, որ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը իր ետին ունի աւելի քան 80-ամեայ աւանդ մը, զոր ժառանգած է 1927-ին հիմնուած Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ- Էն եւ 1933-ին հիմնուած Շուպրայի ՆՈՒՊԱՐ մարզարանէն:

Կէս դար առաջ տեղի ունեցած վերջնական միաձուլումովը Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ-ին՝ որ ուղիղ եւ հարազատ շարունակութիւնն էր 1918-ին Պոլսոյ մէջ հիմնուած ՀՄԸՄ-ին եւ Շուպրայի ՆՈՒՊԱՐ մարզարանին՝ որ հիմնուած էր համահայկական նպատակներ հետապնդող ՀԲԸՄ-ի կողմէ, ստեղծուեցաւ մարզական նոր եւ ուժեղ կառոյց մը՝ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ անունով, որ իր գոյառումէն ի վեր կը վայելէ ՀԲԸՄ-ի ամբողջական եւ անսակարկ զօրավիգը եւ միաժամանակ կը ներկայացնէ այդ համագգային կազմակերպութեան Գահիրէի մարզական թելը:

Դժուար է երեւակայել վերջին տասնամեակներու եգիպտահայ մարզական կեանքը առանց Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի առաջատար եւ ծանրակշիռ ներկայութեան Գահիրէի հայ համայնքէն ներս ազգային եւ մարզական մաքուր ոգի ջամբելու իմաստով:

Յիսնամեայ յոբելեանը յարմարագոյն առիթ է նաեւ ոգեկոչելու յիշատակը մարզարանին հիմնադիրներուն, անցեալի վարչականներուն, անդամներուն եւ մարզիկներուն, որոնց հաւաքական եւ յարատեւ ճիգերով ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը կերտած է աւելի քան կէս դարու փառապանծ պատմութիւն մը:

Մեր մաղթանքն է, որ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը մնայ միշտ առաջնորդող դիրքի վրայ, շարունակելով ներշնչել հայ նորանոր սերունդները ազգային եւ մարզական մաքուր ոգիով ու յառաջիկային եւս հասցնել իրենց նախորդներուն թողած աւանդին արժանի յաջորդներ:

Բարի եւ յաջող երթ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին:

ՇԵԼԻՊՈՒՍՈՅ ՇՄԸՆ ՆՈՒՊԱՐ ՄԱՐԶԱՐԱՆԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՏՈՔԹ. ԿԱՐՕ ԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Նորանոր Նուաճումներու Երազանքով, Գոյատեւելու Անդրդուելի Կամքով

ՀԲԸՄ-ի աշխարհասփիռ գործունեութիւններուն հիմնական առաջադրանքներուն (հայապահպանում, մշակութային, ընկերային, մարզական եւայլն) իրագործումին ընդհանուր ծիրէն ներս, «Առողջ միտք՝ առողջ մարմնի մէջ» նշանաբանին տակ, ՀԲԸՄ-ի մեծ ընտանիքին անդամ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐը իր նոր կեդրոնին մէջ արդէն կէս դար ամբողջ գործած է եւ կը ձգտի տակաւին գործել: Իր նոր կեդրոնին ոսկեայ յոբելեանին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐը կը ներկայանայ իր երկարամեայ բեղուն գործունեութեամբ ու պատուաբեր կենսագրութեամբ, վերանորոգ հաւատքով իր հայանպաստ գործունեութիւնը շարունակելու նախանձախնդրութեամբ:

Որպէս ատենապետը (2004 թ. մինչեւ օրս) Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին, այս պատմական իրադարձութեան ոգեշունչ առիթով պարտք կը զգամ իմ սրտի խօսքը փոխանցել բոլոր անոնց, որ իրենց թանկագին նպաստը բերած են, մարզականի ճամբով, նորահաս սերունդին հայակերտումին եւ մարդակերտումին նպաստող այս գործունեութեան:

Անկասկած, որ Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի իրերայաջորդ վարչութիւնները աննկուն կամքով եւ անսակարկ նուիրումով գործեցին միակ ազգօգուտ տեսլականով մը, որն է, մարզականի ճամբով պատրաստել տոկուն նկարագրով եւ բարձր բարոյականութեամբ երիտասարդութիւն մը, որով երաշխաւորուած կ'ըլլայ նաեւ ազգին բարօր ապագան:

Արդարեւ, Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը յիսնամեայ իր անսայթաք գործունեութեամբ ձգտեցաւ իր համեստ լուման մուծել հայապահպանման գործին մտքով եւ հոգիով առողջ սերունդներ պատրաստել ջանալով:

Սոյն նուիրական առաքելութիւնը անխափան եւ լաւագոյնս կարենալ շարունակելու համար, վարչութիւնս պահանջը կը զգայ գործելակերպի նոր մօտեցումներու:

Մեր ցանկութիւնն է, առաջին հերթին, արդիականացնել մեր մարզարանը, որպէսզի ան համապատասխան ըլլայ ներկայ երիտասարդութեան նորագոյն պահանջներուն:

Մարզարանէն ներս, երիտասարդութեան համար գրաւիչ ու հոգեմտաւոր առողջ եւ հայեցի մթնոլորտ մը ստեղծելով, երիտասարդները հեռու պահած կ'ըլլանք համաշխարհայնացումի, թէեւ շլացուցիչ եւ սակայն այլասերիչ, հայու ինքնութեան սպառնացող անդիմադիծ մշակոյթէն: Զանգի, համոզուած ենք, որ մարզական գործունեութիւններուն հեռանկարային գլխաւոր նպատակն է հայապահպանումը:

Ցանկալի կը գտնենք նաեւ, որ առանց յապաղումի Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի հաւաքավայրին կողքին կառուցուի արդէն իսկ նպատակադրուած ՀԲԸՄ-ի նոր կեդրոնը, համապարփակ յարմարութիւններով, որուն հովանիին տակ, առաւել արդիւնաւետ կրնան դառնալ միութենական այլազան գործունեութիւնները:

Այսօր, երբ կը պատրաստուինք մեծ շուքով տօնելու Յելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին նոր կեդրոնին յիսնամեայ յոբելեանը, չենք կրնար անհուն երախտագիտութեամբ չոգեկոչել անցեալի բոլոր գործիչներու անմեռ յիշատակը, որովհետեւ անոնք, բանաստեղծ Ա. Իսահակեանի խօսքերով. «իրենց սուրբը պատուով դրեցին պատեան», իրենց առաքելութիւնը պատուով կատարեցին, յօգուտ եգիպտահայ համայնքին:

Բիւր պատիւ եւ յարգանք անոնց անմեռ յիշատակին:

Նոր սլացք եւ յաւերժութիւն ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐին:

ԳԱՇԻՐԵԻ ՇՐՇՄ-Ի ԱՏԵՆԱՊԵՏ* ՏՈՔԹ. ՎԻԳԵՆ ՃԻԶՄԵՃԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Անհուն ուրախութեամբ եւ հպարտութեամբ է որ կը տօնախմբենք Յելիոպոլսոյ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարգարանի այժմու հաւաքավայրին գոյութեան յիսնամեակը:

Անցեալի եւ ներկայի բոլոր անդամներն ու համակիրները համախմբուած են ոգեկոչելու մարգարանին կիսադարեան բեղուն եւ արդիւնաւոր գործունեութիւնը, անմոռանալի գեղեցիկ յիշատակները, անդարձ մեկնող կամ գաղթող անդամները, ինչպէս նաեւ կատարուած կարեւոր բարեկարգութիւնները: Յիսուն տարիներու իր գոյութեան ընթացքին, մարգարանը եղած է եւ կը շարունակէ մնալ կարեւոր եւ սիրելի հանդիպման վայր մը՝ Գաիիւրի հայութեան համար:

Ճիշդ է որ մենք կը տօնակատարենք մեր սիրելի մարգարանին այժմու հաւաքավայրին յիսնամեակը, սակայն իրականութեան մէջ, անոր պատմութիւնը շատ աւելի հին է: ԶՄԸՄ եւ ՆՈՒՊԱՐ ակումբները գոյութիւն ունեցած են եւ գործած՝ անջատաբար մինչեւ 1957, առաջինը՝ Յելիոպոլսոյ Նուպարեան Վարժարանին կից (1927-1957), իսկ երկրորդը՝ Շուպրայի մէջ (1933 - 1957):

Ուրեմն, մենք այժմ կը տօնախմբենք աւելի քան յիսուն տարիներու անընդմէջ մեր գործունեութիւնը եւ կը վերահաստատենք խորապէս արմատացած մեր ականդութիւնները. պասքէթպոլի եւ ֆութպոլի մրցաշարքեր, զբօսապտոյտներ, սկաուտական հաւաքոյթներ, քերմեսներ, խթման տօնակատարութիւններ, Ս. Ծննդեան պազարներ, գանձարշաւներ, բաւականներ, նաւասարդեան խաղեր, հաւաքոյթներ, ամառնային եւ ձմեռնային եղանակներու բացման հանդիսութիւններ, պարահանդեսներ, նոր տարուայ հանդիսութիւններ:

Յիսնամեակի այս տօնակատարութիւնները, առիթը կ'ընծայեն մեզի, ոգեկոչելու եւ մեծարելու բոլոր անոնց որոնք տարիներ շարունակ տքնաջան աշխատած են միշտ աշխոյժ պահելու համար այս բոլոր ընկերային եւ մարզական շարժումները: Առանց անոնց ջանքերուն եւ զոհողութիւններուն մեր սիրելի մարգարանը պիտի չկարենար գոյատեւել եւ դիմագրաւել ներկայ ժամանակներու դժուարին պահանջները:

Շնորհաւոր յիսնամեակ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Յելիոպոլիս, մենք հպարտ ենք քու մեծ ընտանիքիդ մէկ անդամը ըլլալու...:

* Տոքթ. Վիգէն Ճիզմէճեան նոյն ատեն անդամ է Հելիոպոլսոյ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Վարչութեան եւ Ընդհանուր համադրող մարգարանի նոր կեդրոնին յիսնամեակի տօնակատարութիւններուն:

ԳԱՇԻՐԷԻ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ 50-ԱՄԵԱԿԻ ՆՇՈՒՄ

ՉՈՐԵՃՇԱԲԹԻ 1 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ներկայ կեդրոնի 50 ամեակի տօնակատարութիւններուն բացումը տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի 1 Հոկտեմբեր 2008-ին «Բարի Գալուստ»-ի քօթէյլ-ընդունելութեամբ մը ակումբին շքեղօրէն զարդարուած պարտէզին մէջ:

Երեկոյեան ժամը 7-էն սկսեալ մեծ թիւով ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի անդամներ, համակիրներ, երիտասարդներ ու պատանիներ, նաեւ Գանատայէն, Միացեալ Նահանգներէն ու Աւստրալիայէն ժամանած նախկին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ցիներ մուտք գործելով ակումբէն ներս խանդավառութիւն ստեղծեցին ամենուրեք: Զիչ ուշ, հասան Հալէպի ԶԵԸ-ի մարզիկ-մարզիկուհիները ընկերակցութեամբ իրենց պատասխանատուին ու մարզիչին:

Իսկապէս ուրախալի էին հին ծանօթներու իրար հանդիպումի տեսարանները տասը, քսան, երեսուն կամ նոյնիսկ քառասուն տարի բաժանումէ ետք: Նախկին մարզիկներ, որոնք իրենց պատանեկութիւնն ու երիտասարդութիւնը անցուցած էին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի պասքէթպօլի դաշտին մէջ, կը վերադառնային արդէն դարձած միջին տարիքի կամ տարեց ու նոյնիսկ ալեւոր մարդիկ: Սակայն ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի հանդէպ իրենց ունեցած սերը մնացած էր երիտասարդ ու կը շողար իրենց աչքերուն մէջ:

Ճիշտ է որ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ն ալ փոփոխութեանց ենթարկուած էր տարիներու ընթացքին. փայտաշէն խցիկը նաեւ սկաւտներու քարաշէն փոքրիկ սրահը իր շուրջի վաղեմի ծառերով գոյութիւն չունէին այլեւս, սակայն անոնց փոխարէն ակումբը օժտուած էր լաւ խնամուած ֆութպօլի դաշտով մը: Մուտքին՝ ձախի փոքրիկ ժողովասրահը 2006-ին փլցուեցաւ եւ անոր մօտ գտնուող պարահարթակը անգործածելի դարձած ըլլալով բոլորովին վերցուեցաւ: Սկաւտներուն կողմէ շինուած 2 հռչակաւոր օրօրոցները, որոնց վրայ օրօրուելով սերունդներ զուարճացած էին, փոխարինուած են արդիական բարձրակ խաղալիքներով: Իսկ շէնքին ետեւը տարածուած անգործածելի հողամասը վերածուած է մինիպասքէթի դաշտի: Մէկ խօսքով ակումբը աւելի երիտա-

սարդ կ'երեւեր այսօր, քան 50 տարիներ առաջ:

50-ամեակի կազմակերպիչ յանձնախումբը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի պատմութիւնը ներկայացնելու արխիւային լուսանկարներով, որոնք մեծցուած ու տպուած էին հսկայ պաստառներու վրայ: Այս յիշատակելի ներկայացումը կը պարտինք տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեանին, որ աւելի քան տարիէ մը ի վեր յարատւօրէն աշխատելով անհատներէ հին լուսանկարներ հաւաքած ու թուագրած է. իսկ բարձրորակ պաստառները օր. Մարլօ Սիմոնեանի բժախնդիր աշխատանքին արդիւնքն են:

Մինչ ներկաները կը հիւրասիրուէին զանազան ըմպելիներով ու համադամներով, ցուցադրուեցաւ արխիւային խտասալիկ (CD) մը, որ կը բաղկանար երկու մասերէ: Առաջին մասը կը պատկերէր 1927-1957-ի շրջանը նախքան ՀՄԸՄ-ի եւ ՆՈՒՊԱՐ-ի միացումը: Եկրորդ մասը՝ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը 1958 էն մինչեւ այսօր:

DJ Արմէն Վարժապետեանի նուրբ ճաշակով ընտրուած եղանակներն ու երգերը պարի հրաւիրեցին ներկաներէն շատերը, որոնք զուարթ շուրջպարով անմոռանալի երեկոյ մը անցուցին:

Հոկտեմբեր 1-ը կը զուգահիւսէր տոքթ. եւ տիկին Ճորճ եւ Նայիրի Սիմոնեաններու ամուսնութեան տարեդարձին, որոնք կտրելով իրենց տարեդարձի կարկանդակը ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մեծ ընտանիքին անդամներուն հետ տօնախմբեցին զայն:

Ժամանակը արդէն կէս գիշերուայ կը մօտենար սակայն ներկաներէն շատեր յիշատակներու փոխանակութեամբ ու զուարթ գրոյցներով զբաղած՝ կը մերժէին բաժնուիլ իրարմէ:

50-ամեակի տօնակատարութեան ձեռնարկներու առաջինը յաջող էր ու տպաւորիչ շնորհիւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան ժրաջան անդամներուն, գլխաւորութեամբ ատենապետ տոքթ. Կարօ Աբգարեանի, նաեւ տիկնանց յանձնախումբին, գլխաւորութեամբ տիկին Գոհար Առաքելեանի բժախնդիր աշխատանքին ու հսկողութեան:

ՀԱՆՔՆԱԳԹԻ 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008

Արտասահմանէն ժամանած հիւրերուն համար Եգիպտոսի հնութիւնները այցելելու յայտագիրը սկսաւ նախաճաշէն անմիջապէս ետք: Երկու հասնողներ, մեքենայի ըլլալով ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-էն մի քանի երիտասարդ օժանդակներ, պանդոկներէն անցնելով հաւաքեցին մասնակիցները եւ այցելեցին Սաքքարայի աստիճանաւոր բուրգը եւ Կիզի երեք հռչակաւոր բուրգերն ու Սֆինքսը: Ճաշի համար խումբը ուղղուեցաւ դէպի Andrea ճաշարանը, որ համբաւաւոր է իր խորոված հաւով ու համեղ ու այլազան ախորժապերներով:

Պասքէպոլի մրցաշարքին առաջին մրցումը սկսաւ երեկոյեան ժամը 6-ին ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց Ա. խումբին եւ ՍՐԲՈՒՅԻ ԹԵՐԵԶԱ-ի խումբերուն միջեւ... Միակողմանի մրցում մըն էր որ աւարտեցաւ ի նպաստ ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին 98-38:

Օրուան երկրորդ մրցումը ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց Բ. խումբին ու Հալէպի ՀԵԸ-ի խումբերուն միջեւ էր: ՀՍՀՄ-ի Բ խումբը նոր կազմուած է 14-18 տարեկան պատանիներէ: Սկիզբը արդիւնքին տարբերութիւնը բաւական յուսադրիչ էր, սակայն Հալէպի

աւելի փորձառու խումբը բոլորին յոյսերը փարատեց ու մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ Հալէպի (73-42):

Մրցումը տակաւին չաւարտած, Scarabee զբօսանաւուն պտոյտին մասնակցողները, աւելի քան 100 հոգի, հանրաշարժերով ճամբայ ելան դէպի Նեղոսի եզերքը, ուր քիչ ետք հասաւ Scarabee-ն: Երկու ժամուայ պտոյտին ընթացքին ներկաները հիւրասիրուեցան ճոխ շքասեղանով: Շուտով պարուհի մը իր նուագախումբին ընկերակցութեամբ, սկսաւ շէնքընել մթնոլորտը: Ան սեղանէ սեղան պտըտելով պարի հրաւիրեց մասնաւորապէս այր մարդիկը: Նախկին Եգիպտահայ հիւրերէն շատեր ցոյց տուին իրենց թաքուն ձիրքերը:

Պարի բաժինը հազիւ վերջացած վրայ հասաւ գոյնըզգոյն քղանցքով այր մարդ մը եւ սկսաւ «տերվիշներու» յատուկ ինք-իր-շուրջ պտոյտը երաժշտութեան ընկերակցութեամբ: Ներկայացումէն ետք, նախքան պտոյտին աւարտը, ներկաները բարձրացան նաւուն բացօթեայ կամրջակը վայելելու համար Գահիրէի գիշերուայ գով օդն ու դիտելու լոյսերու մէջ շողացող պանդոկներն ու կամուրջները: Կես գիշերը անց էր երբ նաւը նաւամատոյց հասաւ:

Տեսարաններ Scarabee նաւուն վրայ կազմակերպուած խրախճանքէն

ՈՒՐԱԾ 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008

Այս օր կեսօրին սկսաւ այլազան ծրագիրներու գործադրումը ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-էն ներս: Կեսօրէ ետք ժամը 1-էն սկսեալ մեծ թիւով ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ցիներ եւ արտասահմանէն եկած բոլոր հիւրերը, աւելի քան 250 հոգի սկսան հասնիլ ու տեղ գրաւել մարզարանին դալարագեղ պարտեզին մէջ, քով-քովի շարուած համադամներով լեցուն սեղաններուն շուրջ: Շուտով սկսաւ ճաշի սպասարկութիւնը ապսպրուած Armando ճաշարանէն: Ճաշէն յետոյ սուրճի ու թէյի բաժակներուն շուրջ ներկաները անոյշ խօսակցութեամբ տարուած էին:

Երեկոյեան ժամը 6-ին ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակին նուիրուած մրցաշարքին բացման հանդիսաւոր արարողութիւնը կատարուեցաւ: Սոյն մրցաշարքը կը վայելէր Գերշ. Տ. Աշոտ Ս. Եպս. Մնացականեանի

հովանաւորութիւնը եւ տէր եւ տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեանի նախագահութիւնը: Բոլոր ներկաներուն յարմար նստարաններ ապահովելու միտումով ակումբին մնայուն ամփիթատրոնէն զատ, ֆուլթայլի դաշտին եզերքը առժամայ երեք յարկանի ամփիթատրոն մը կառուցուած էր:

Հանդիսաւոր տողանցքը՝ հսկողութեամբ պր. Ժիրայր Յակոբեանի սկսաւ շուրջպարի զուարթ հնչիւններու ընկերակցութեամբ: Յաջորդաբար, կանոնաւոր կերպով մուտք գործեցին Հալէպի ՀԵԸ-ի տղաքն ու աղջիկները, արտասահմանէն ժամանած վեթերանները, Աղեքսանդրիոյ ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքն ու աղջիկները, Սրբուհի Թերեզայի տղաքն ու աղջիկները եւ վերջապէս Գահիրէի ՀՍՀՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Ա. խումբի տղաքը, Ա. խումբի աղջիկները, Բ. խումբի տղաքը եւ մինի-պասքէթի տղաքն ու աղջիկները:

ՀԵՐ Հալէպ

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Աղեքսանդրիա

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Գահիրե

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ ՄՈՒՏՔ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ ՄԱՐԶԱԴԱՇՏ

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Արտասահման

ՄՐԲՈՒՅԻ ԹԵՐԵԶԱ Գահիրե

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Գահիրե - Չանազան խումբեր

ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ առեւտրային տոքթ. Կարօ Արգարեան
հանդիսութեան բացումը կը կատարէ

ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ 50-ամեակի տօնակատարութեանց խախ-
գահ տիար Անդրանիկ Մեսրոպեան յիշատակի վահանակ մը կը
յանձնէ վերջեան մարզիկներու ներկայացուցիչ Օննիկ Ալիք-
սանեանի

ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ առեւտրային տոքթ. Կարօ Արգարեան
յիշատակի վահանակը յանձնած պահուն Աղեքսանդրիոյ ՀԱՐԱՆՆԻ
նորմար-ի պատրէթպոլի խումբին պատասխանատու Արթօ Թօ-
տունեանի

ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ առեւտրային տիար Հրաչ Սիմոնեան,
ձեռքին՝ ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ վարչութեան նուիրած երախտիքի ար-
ծարեայ պնակը, զոր իրեն յանձնեց տոքթ. Կարօ Արգարեան

ՀԱՐԱՆՆԻ եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի առեւա-
պետ տիար Պերճ Թերզեան յիշատակի վահանակը յանձնելէ
ետք Հալէպի ՀԵԸ-ի պատրէթպոլի խումբին պատասխանատու
տիար Յովհաննէս Սիւլահեանի

ՀԱՐԱՆՆԻՆԻ առեւտրային տոքթ. Կարօ Արգարեան յիշա-
տակի վահանակը Սրբուհի Թերզեայի առեւտրային տիար
ժորժ Թագայի յանձնած պահուն

Տոքթ. Ճորճ Սիմոնեան հակիրճ խօսքով մը բարի գալուստ մաղթեց բոլորին ու հրաւիրեց ակումբին ատենապետ տոքթ. Կարօ Աբգարեանը որպէսզի ընէ բացման խօսքը: Տոքթ. Աբգարեան նախ շնորհակալութիւն յատնեց արտասահմանէն ժամանած բոլոր հիւրերուն ապա՝ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին ու ՍՐԲՈՒՅԻ ԹԵՐԵԶԱՅ-ին, որոնք իրենց մասնակցութիւնը բերին մրցաշարքին: Ան շնորհակալութիւն յատնեց նաեւ բոլոր այն վարչականներուն ու օժանդակներուն, որոնք տարիներու ընթացքին մարզական շարժումով սատարած էին ազգապահպանման դժուարին գործին ու ապահով ձեռքերով հասցուցած էին ակումբը իր 50-ամեակին: Ապա յիշատակի արծաթէ պնակով մը մեծարեց անցեալի ատենապետ տիար Հրաչ Սիմոնեանը, որ տարիներ շարունակ իր բարոյական ու նիւթական նպաստը բերած է ակումբին ու վարչութեան որոշումով հռչակեց գայն ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի «Պատուոյ Ատենապետ»:

Ապա տոքթ. Ճորճ Սիմոնեան յայտարարեց թէ այս առթիւ շնորհաւորական նամակներ դրկած են Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութիւնը, Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը եւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ Կամբը: Յայտարարութեան յաջորդեց յուշանուէրներու յանձնումը մասնակցող խումբերու ներկայացուցիչներուն, իսկ բոլոր մարզիկներուն՝ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակին առթիւ պատրաստուած պապիրոսեայ վկայականներ: Արտասահմանէն ժամանած վեթերաններու խումբը յիշատակի նուէր մը յանձնեց տոքթ. Կարօ Աբգարեանին:

Պասքէթպոլի դաշտը տակաւին լեցուն էր մարզիկներով երբ կեդրոնը բացուած ազատ տարածութիւնէն ներս, համաչափ քայլերով ու ճկուն շարժումներով, մուտք գործեցին Չանգեզուր պարախումբի պարմանուհիները, որոնք ներկայացուցին արեւելեան պար մը ներկաներու ծափերուն ընկերակ-

ցուեամբ: Երկրորդը՝ խանդավառ «Սասնայ» պարն էր 4 տղայ 4 աղջիկներու կողմէ կատարուած: Չոյգ պարերն ալ, որոնք մեծապէս գնահատուեցան հանդիսատեսներուն կողմէ, պատրաստութիւնն էին տիկին Սիւզան Յակոբեան-Գարգուրի: Խումբերը սկսան պարպել դաշտը եւ սկսաւ առաջին մրցումը երկու ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ներու աղջիկներու խումբերուն միջեւ: Աղեքսանդրիոյ խումբը իր կարելին ըրաւ սակայն ուժերը բնաւ հաւասար չէին ու մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ Գահիրէի խումբին 48-7:

Ժողովուրդը անհամբեր կը սպասէր օրուան երկրորդ մրցումին երբ յանկարծ ակումբին ամենափոքրիկները 5-7 տարեկան աղջիկներ մուտք գործեցին ուրախ-զուարթ ու «կարմիր-կապոյտ-ծիրանագոյն» երգին հնչիւններուն տակ ներկայացուցին մարզանք-պար մը: Վերջին ներկայացումով մը դաշտին մէջտեղը շարունեցան մինի-պասքէթի աղջիկները, որոնք բռնած էին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յատկանշական դերին եւ կապոյտ գոյնի «բոնբոններ» եւ «քէլէ-քէլէ» երգին ընկերակցութեամբ շատ արդիական ու համաչափ պար մը ներկայացուցին ծափեր խլելով ժողովուրդէն: Այս երկու պարերը եւս պատրաստութիւնն էին տիկ. Սիւզան Յակոբեան-Գարգուրի:

Երկրորդ մրցումը սկսաւ Գահիրէի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց Ա. խումբին եւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի խումբերուն միջեւ: Խումբերու ուժերուն միջեւ եղած մեծ տարբերութեան պատճառաւ խաղը շատ հետաքրքրական չէր: Մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ Գահիրէի խումբին 84-45:

Օրուան երրորդ եւ վերջին մրցումը Հալէպի ՀԵԸ-ի առոյգ մարզիկներուն եւ արտասահմանի վեթերաններու խումբին միջեւ էր, որն աւելի զուարճալի էր քան հետաքրքրական: Մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ ՀԵԸ-ին 55-27: Կես գիշերը շատոնց անց էր երբ մարզասէր հասարակութիւնը սկսաւ հրաժեշտ տալ ու մեկնիլ ակումբէն:

«Բոնբոններով պար»
Գահիրէի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի փոքրիկներ

«Սասնայ պար»
Չանգեզուր պարախումբ

ՇԱՐԱԹ 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008

Այսօր նախաճաշին ետք ծրագիրը Եգիպտական Թանգարան երթալ էր: Որոշեալ ժամուն հանրաշարժերը, մէջը ըլլալով օժանդակ երիտասարդները, պանդոկներէն հաւաքեցին մասնակիցները եւ ուղղուեցան դէպի թանգարան: Ճաշը որոշուած էր LE PACHA նաւուն վրայ որ ինչպէս միշտ, անթերի սպասարկութիւն ուներ:

Այս երեկոյ յայտագրին վրայ միայն 2 մրցում կար: Ակումբը զգալիօրէն պարապ էր. անկասկած ամէն ոք կը պատրաստուէր գիշերը Fairmont Towers պանդոկին մէջ կայանալիք մեծ պարահանդէսին:

Առաջին մրցումը սկսաւ ԶԵԸ-ի եւ ՍՐԲՈՒՅԻ ԹԵՐԵ-ՉԱՅ-ի աղջկանց խումբերուն միջեւ: Զակառակ որ ԶԵԸ-ի աղջիկները չցուցաբերեցին իրենց բուն մակարդակի խաղը եւ խաղացին «միջակ», յաղթական հանդիսացան 47-27 արդիւնքով:

Երկրորդ մրցումը Աղեքսանդրիոյ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ ՍՐԲՈՒՅԻ ԹԵՐԵ-ՉԱՅ-ի տղոց խումբերուն միջեւ էր որ աւարտեցաւ պատկառելի տարբերութեամբ մը ի նպաստ Աղեքսանդրիոյ խումբին:

Գիշերուայ 9:30-էն սկսեալ, Նորակառոյց Fairmont Towers պանդոկին պարահանդէսի շքեղօրէն զարդարուած սրահը կամաց-կամաց կեանք կ'առնէր. ահաւասիկ պնտուած զոյգեր ու մեծ թիով երիտասարդներ սկսան տեղ գրաւել կլոր սեղաններուն շուրջ: DJ Արմէն Վարժապետեան, միշտ ուշադիր ներկաներուն ճաշակին ու հոգեվիճակին, տրամադրութիւնները բարձր կը պահէր ու պարահարթակը բերնէ-բերան լեցուն:

Յարակից սրահներուն մէջ շքասեղանները (open Buffet) միշտ լեցուն էին ու ներկաները, առանց կաշկանդուելու որոշուած ժամու մը ուտելու, կը ճաշակէին համադամները:

Կես գիշերուայ մօտ էր երբ հռչակաւոր Riff Band-ը բեմ բարձրացաւ եւ սկսաւ անգլերէն, ֆրանսերէն եւ իտալերէն լեզուներով մեծ ժողովրդականութիւն վայելող երգեր հրամցնել: Կարճ դադարի մը ընթացքին պարահարթակին մէջտեղը գետեղուեցաւ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակի հսկայ կարկանդակը, որուն շուրջ 23 կնքահայրեր բոլորուած լուսանկարուեցան ու ստացան յիշատակի մետայլներ: Խանդավառութիւնը իր գագաթնակէտին հասաւ երբ նախկին ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ցիներ, վեթերան այրեր ու տիկիկներ, վարչականներ, մարզիկ մարզիկուհիներ եւ ներկաներէն շատեր խումբ-խումբ սկսան նկարուիլ 50-ամեակի կարկանդակին շուրջ, յաւերժացնելու համար 50-ամեակի տօնակատարութիւնը իրենց շատ սիրելի մարզարանին:

Շուտով կրկին սկսան հնչել շուրջպարերու աշխոյժ եղանակները եւ կրկին պարահարթակը խճողուեցաւ ամէն տարիքի պարողներով: Առաւօտեան փոքր ժամերը անցած էին երբ սկսաւ վիճակահանութիւնը ու բախտաւոր անձեր ստացան իսկապէս արժեքաւոր նուէրներ: Ընդհանրապէս վիճակահանութիւնէն ետք պարահանդէսները աւարտած կը նկատուին, սակայն ոչ այս մէկ պարահանդէսին պարագային: Խանդավառ պարողները կը մերժէին մեկնիլ: Գահիրէի հայութիւնը երկար ժամանակ այսքան բազմամարդ ու շքեղ պարահանդէսի ներկայ չէր եղած:

Կնքահայրերը բոլորուած 50-ամեակի կարկանդակին շուրջ

ԿԻՐԱԿԻ 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008

Հիւրերէն անոնք որոնք կարողացան առաւօտ կանուխ արթննալ, հասան հանրաշարժին որ զիրենք փոխադրեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճար ներկայ գտնուելու Ս. Պատարագին: Կեսօրին հիւրերը ներկայ գտնուեցան ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մէջ կայացած ճաշին: Այդօրուայ ճաշը շքասեղանի ձեւով էր ու ապսպրուած՝ հռչակաւոր Swiss Restaurant էն: Ծաշի սպասարկութիւնը եղաւ կանոնաւոր ու անթերի:

Իրիկուան սկսան պասքէթպոլի աւարտական մրցումները: Ներկայ էին Գրեշ. Տ. Աշոտ Ս, Եպս. Մնացականեան, ՀՀ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան, Գերապայծառ Տէր Օգոստինոս Գուսան 50-ամեակի տօնակատարութեան նախագահ տէր եւ տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեան, գաղութիս հաւաքամանաւոր դէմքերէն շատեր եւ հոծ բազմութիւն մը:

Առաջին մրցումը սկսաւ Գահիրէի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Հալէպի ՀԵԸ-ի աղջիկներուն միջեւ: Երկու խումբերն ալ պրկուած ջիղերով սկսան խաղը: Սկիզբը ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի աղջիկները արդիւնքի տարբերութիւն մը կարողացան պահել ի նպաստ իրենց, սակայն ՀԵԸ-ի աղջիկները հաւասարեցան ու անցան եւ մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ ՀԵԸ-ի 61-54: Խումբը տիրացաւ տիար Ժիրայր Տրդատեանի նուիրած բաժակին:

Տիար Պեռն Թերզեան 50-ամեակի մրցաշարքի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի երեք տղոց յաղթական խումբի խմբապետ Կարեն Թուլումպաճեանի կը յանձնէ բաժակը

Երկրորդ մրցումը, հակառակ որ 2 վեթերան խումբերու միջեւ էր, արտասահմանցի վեթերաններ ընդդէմ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վեթերաններ, սաստիկ հետաքրքրական ու անակնկալներով լեցուն էր: Երկու խումբերն ալ մինչեւ վերջին երկվայրկեանները բոլոր մրցակցութեան մէջ էին: Մրցումը աւարտեցաւ հաւասար, 40-40 արդիւնքով:

Դադարին, Սիտնիյէն Սթեֆանի եւ Սանտրա Խանճեան քոյրերը պարաններու, ոտքերու եւ ձեռքերու արագ եւ հեզասահ շարժումներով հանդէս գալով մեծ տպաւորութիւն ձգեցին ներկաներուն վրայ:

Ժամանակը հասած էր մրցաշարքի աւարտականին՝ Գահիրէի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Հալէպի ՀԵԸ-ի տղոց խումբերուն միջեւ: Մրցումէն առաջ Հալէպի խումբի ներկայացուցիչ պր. Յովհաննէս Սիւլահեան յիշատակի նուէր մը յանձնեց տոքթ. Կարո Աբգարեանին: Մրցումը սկսաւ ու շարունակուեցաւ արագ, բարձր ու մաքուր խաղարկութեամբ: Երկու խումբերն ալ կը ներկայացնէին իրենց լաւագոյնը: Խաղը բաւական հաւասարակշռուած էր սակայն միշտ ի նպաստ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին:

Երբ իրաւարարին սուլիչը յայտարարեց մրցումին աւարտը արդիւնքը 79-67 էր: Ներկաներուն ծափերուն ընկերակցութեամբ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յաղթական տղաքը ստացան տէր եւ տիկին Պեռն Թերզեանի նուիրած բաժակը, իսկ բոլոր մարզիկները ստացան մետալներ նուիրուած ինչպէս միշտ, տէր եւ

Տիար Ժիրայր Տրդատեան Հալէպի ՀԵԸ-ի աղջկանց յաղթական խումբին կը յանձնէ բաժակը

Առաջին շարքի վրայ՝ ձախէն աջ
Տիար Ժիրայր Տրդատեան, Տիար Արտակ Յովհաննիսեան,
Տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան, Արհ. Տ. Գրիգոր Եպս.
Գուսան, Գրեշ. Տ. Աշոտ Եպս. Մնացականեան, Տիար
Անդրանիկ Մեսրոպեան, Տիկին Նուարդ Մեսրոպեան, Տիար
Պեռն Թերզեան, Տիկին Սեդա Թերզեան

տիկին Վարդ Ալեքսանեանի կողմէ:

Մրցումին աւարտով վերջ գտաւ 50-ամեակի հնգօրեայ ծրագիրը, մեծ մասամբ տեղի ունեցաւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ակումբին մէջ: Անշուշտ այս տեսակ մակարդակի ու որակի ձեռնարկ մը իրագործելը արդիւնքն է ամիսներու ծրագրուած աշխատանքի: ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութիւնը քաջութիւնը ունեցած էր ձեռնարկելու նման ծաւալի տօնակատարութեան մը վստահելով իր կարողութեան, իր տիկնանց յանձնախումբի աշխոյժութեան ու մանաւանդ իրեն միշտ նեցուկ կեցած ՀԲԸՄ...

Առանց այս երեքին համագործակցութեան անկարելի պիտի ըլլար այս փառահեղ տօնակատարութիւնը իրագործել:

Վարձքը կատար բոլորին:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008

Գահիրէէն դուրս առաջին պտոյտը միօրեայ զբօսապտոյտ մըն էր դէպի Աղեքսանդրիա: Կանուխ նախաճաշէ մը ետք արտասահմանէն ժամանած հիւրերէն շատեր եւ մի քանի անդամներ Գահիրէէն դէկավարութեամբ տոքթ. Վիգէն Ճիգմէճեանի ուղղութեան դէպի Աղեքսանդրիա: Առաջին այցելութիւնը Աղեքսանդրիոյ գրադարանն էր, որուն շինութիւնը աւարտած էր 2002-ին, հռչակաւոր հին գրադարանին, Bibliotheca Alexandria-յի ենթադրեալ վայ-

րին վրայ: Այս արդիական ոճով շինուած կառոյցը, որ խոտոր կը համեմատի շուրջի շէնքերուն ճարտարապետութեան հետ, իւրայատուկ է ու տպաւորիչ:

Հանրաշարժը հանգիստ ընթացքով կը ճեղքեր Աղեքսանդրիոյ վերջերս նորոգուած Մոնթազայի պարտէզները, ուր բարձրունքի մը վրայ դէպի ծով յառած իր նայուածքը, բազմած է Ֆարուք Թագաւորին պալատը: Վերջին ծայր խնամուած եւ խիտ արմաւենիներով պարտէզներուն մէջ պտոյտէ մը ետք, ծովեզերեայ նոյն ճամբով վերադառնալով հասանք «Գայիթ Պէյ»-ի բերդը որ միջին դարերուն շինուած է, Աղեքսանդրիան ծովէն յարձակող թշնամիներէն պաշտպանելու համար: Փոքրիկ բերդը լաւ վերանորոգուած ու իր անցեալի վիճակին վերադարձած է:

Ճաշի ժամը արդէն մօտեցած էր, ուստի այդտեղէն ուղղութեանք դէպի ծովեզերեայ Fish Market ճաշարանը, ուր ճաշակեցինք Աղեքսանդրիոյ համեղ ու թարմ ձկնեղէնները, ըմբռնելով Աղեքսանդրիոյ տեսարանը ծովէն:

Մեր վերջին այցելութիւնը Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ակումբն էր, ուր վարչութիւնը անուշեղէններով ու թէյով հիւրասիրեց մեզ: Աւելի երկար կ'ուզէինք մնալ այս հիւրընկալ ակումբին մէջ, սակայն ժամանակը բաւական յառաջացած էր եւ մենք պետք էր որ Գահիրէ վերադառնայինք:

Գիշեր էր երբ բռնեցինք Գահիրէի ճամբան:

Աղեքսանդրիոյ գրադարանին առջև
(խորքին վրայ կ'երեւին հայկական տառերը)

Մոնթազայի պալատին առջև

Յիշատակելի պահեր ճամբորդութենէն

Յիշատակի նկար մը Հուրկատայէն

ԶԲՕՍԱԳՊՏՈՅՏ ԴԵՊԻ ՅՈՒՐԿԱՏԱ 7/10 – 11/10 2008

50 ամեակի տոնակատարութեանց վեցօրեայ սաստիկ ծանրաբեռնուած սակայն հետաքրքրական ձեռնարկներէն ձերբագատուած, նախկին եգիպտահայեր եւ գաղութի անդամներէն տասնեակ մը, ղեկավարութեամբ տողթ. Ճորճ Սիմոնեանին մասնակցեցան դէպի Զուրկատա հնգօրեայ զբօսապտոյտին: Առաւօտեան ժամը 8 էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 3, մասնակիցները մաս-մաս, ոմանք օդանաւով ուրիշներ անձնական ինքնաշարժով եւ խումբին մեծ մասը հանրաշարժով, ընդամենը 49 հոգի հասան ու տեղաւորուեցան Safir պանդոկին մէջ:

Շուտով, ամէն կողմէ, արեւի ու տաքուկ ծովու կարօտէն մղուած, լողազգեստները հագած, հայ ժողովուրդը տեղ գրաւեց աւազոտ ծովեզերքին վրայ, ուր օտար զբօսաշրջիկներ լուռ ու մունջ արեւի լոգանք կ'առնէին:

Ընթրիքէն ետք, տողթ. Ճորճ, իսկական ղեկավարի աշխուժութեամբ, իր շուրջ հաւաքած խումբին անդամները, ծրագիրներ կը մշակէր լաւագոյնս օգտագործելու յաջորդ օրերը:

8 Յոկտեմբեր 2008

Մեր պտոյտին երկրորդ օրը սկսաւ նախաճաշի սրահը իրար հանդիպելով: Մեղանէ սեղան բարձր-բարձր-բարձր հայերէն կը խօսուէր. ամէն ոք կ'ուզէր շուտով ծովեզերք երթալ օգտուելու արեւէն ու ծովէն: Մինչեւ ուշ երեկոյ ծովափը խճողուած էր մեզմով: Ընթրիքէն առաջ Սթեֆանի եւ Սանտրա Խանճեան քոյրերը Սիտիէն, լողաւազանին շուրջ պարաններով իրենց ներկայացումը հրամցուցին ու կրկին գնահատուեցան հանդիսատեսներուն կողմէ:

Ընթրիքէն ետք տողթ. Ճորճ Սիմոնեան պտոյտ մը կազմակերպած էր դէպի Gouna, Զուրկատայէն 20 քմ. հիւսիս գտնուող ծովեզերեայ քաղաքը: Իսկապէս հետաքրքրական էր, մանաւանդ նախկին եգիպտահայերուն համար, այցելել այս չնաշխարհիկ քաղաքը որ միայն 20 տարիներ առաջ պարզապէս անապատ էր, իսկ այժմ համաշխարհային մակարդակի ամառանոց-ձմեռանոց մըն է շքեղ մենատուներով, յարկաբաժիններով, տասնեակ մը բարձրորակ պանդոկներով, զբօսավայրերով, Marina-անձնական նաւերու կայանով, խանութներով, ճաշարաններով ու սրճարաններով:

Իւրայատուկ քաղաք մըն է Gouna-ն ուր հազարաւոր եւրոպացիներ յարկաբաժիններ ու տուններ գնած են եւ Եւրոպայի ցուրտէն խոյս տալով, ձմեռը կ'ապրին այդտեղ:

9 Յոկտեմբեր 2008

Այս օրը ամբողջութեամբ տրամադրուած էր նաւով պտոյտի դէպի Զուրկատայի ծովուն բացերը ու մօտակայ կղզիները: Նախաճաշէն անմիջապէս ետք սկսաւ պտոյտը: Նաւը մերթ քնդ մերթ կանգ կ'առնէր որոշուած վայրեր ուր ոմանք ձկնորսութիւն կ'ընէին իսկ ուրիշներ կը լողային Կարմիր Ծովու ջինջ ու տաքուկ ջուրերուն մէջ:

Վերջապէս նաւը կանգ առաւ Կիֆոն կղզիին մօտ, որ հռչակաւոր է իր անապատային բնութեամբ ու ճերմակ աւազոտ ափերով: Խումբը ճաշեց նաւուն վրայ, հոնկէ իսկ որսացուած թարմ ձուկերով: Կէսօրէ վերջ 4-ը անց էր երբ պանդոկ վերադարձանք:

Ընթրիքէն ետք, տակաւին աշխույժ անձեր, գացին պտտելու պանդոկներու ետին աւելի քան 10 քմ. երկարութեամբ նոր շինուած ճեմավայր-զբօսավայրը, որ խանութներով ու ճաշարաններով եզերուած լայն մայր մըն է:

10 Յոկտեմբեր 2008

Պտոյտին չորրորդ օրը բաժանումի օր էր, քանի որ հիւրերէն ոմանք հրաժեշտ կ'առնէին ու կը մեկնէին դէպի Գահիրէ, հոնկէ ալ ետ դէպի իրենց հեռաւոր նոր բնակավայրերը: Իսկ ուրիշներ կը մեկնէին դէպի Շարմ-Էլ-Շէյխ մի քանի օր եւս վայելելու Եգիպտոսի ծովափերը:

Վերջին օրը ըլլալուն բոլորը նախընտրեցին ծովափը անցնել, իսկ ընթրիքէն ետք ժամանակը օգտագործելու համար տողթ. Ճորճը խումբը առաջնորդեց դէպի Hurgada Marina կոչուած վայրը, որ մի քանի տարի առաջ պարզապէս ձկնորսներու աղքատ քաղաք մըն էր, նախնական միջոցներով օժտուած նաւաշինարանով մը: Այժմ ան ամբողջովին կերպարանափոխուած է ու կը ներկայանայ որպէս Cannes-ի կամ Monte Carlo-ի Marina մը:

11 Յոկտեմբեր 2008

Արդէն հասած էր պտոյտին 5-րդ եւ վերջին օրը: Նախաճաշէն ետք ամէն ոք կը պատրաստուէր մեկնելու: Պանդոկին սրահին մէջ հաւաքուած էին խումբին անդամները իրենց ճամպրուկներով իսկ անդին նոր ժամանած գերմանացիներու խումբ մը կու գար գրաւելու մեր պարպած սենեակները:

Blue Sky ընկերութեան հանրաշարժը իր սովորական ճշդապահութեամբ ժամը 11:00-ին դուրսը կը սպասէր ճամբորդներուն: Ճամբուն կեսին Poto Sokhna կոչուած վայրը կանգ առինք ճաշելու համար ու երեկոյեան հասանք Զելիուպոլիս, յիշատակելի 5 օրեր անցնելէ ետք Զուրկատայի մէջ:

Շնորհակալութիւն պէտք է յայտնել Տողթ. Վիգէն Ճիգմեճեանին այսպիսի յաջող զբօսապտոյտ մը կազմակերպելուն համար: Նաեւ մասնաւոր շնորհակալական խօսք ունինք տողթ. Ճորճ Սիմոնեանին որ հակառակ իր ծանրաբեռնուած ըլլալուն ղեկավարի պատասխանատւութեամբ, միշտ համբերատար էր ու ժպտուն ու կը ջանար գոհացում տալ բոլորին քմահաճոյքներուն:

Զուրկատայի պտոյտով վերջ գտաւ 50 ամեակի տօնակատարութեանց շարքը որ երկարած էր 1 Յոկտեմբերէն մինչեւ 11 Յոկտեմբեր 2008. 11 երազային ու տպաւորիչ օրեր, ամէն օր նոյնքան յաջող, խանդավառ ու այլազան որքան նախորդը:

ՍՕՍԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՇԵԼԻՈՊՈՒՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-Ի ՆԱԽԿԻՆ ԵՐԿԱՐԱՄԵԱՅ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՏԻԱՐ ՀՐԱԶ ՍԻՍՈՆԵԱՆ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-Ի ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՀՈԶԱԿՈՒԱԾ

Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Կեդրոնի յիսնամեակի տօնակատարութիւններուն առթիւ, Ուրբաթ 3 Յոկտեմբեր 2008-ին, ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ատենապետ տորթ. Կարօ Աբգարեան իր բացման կոտ խօսքը կ'աւարտէր հետեւեալ արտայայտութեամբ.

«...Պաշտօնական բարեբաւարիկ այս առիթով, մարգարանիս վարչութիւնը արժանի կը գտնէ, յուշանուէրով մը, երախարիքի ու մեծարանքի իր ցուրճը մատուցանել՝ անցեալի արժանաւորներու յեղինորդ, նոր ժամանակներու անասկարկ եւ նուիրեալ գործիչ, զաղութիւն մէջ մեծ ներդրում ունեցած դէմքերէն՝ քիսր Տրաշ Սիմոնեանին, որուն բերած բարոյական եւ նիւթական նպաստը շատ մեծ եղած է: Ան երկար տարիներ նուիրաբերուելով եղած է Տելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչական, արեւնադպիր ապա անոր երկարամեայ արժանաւոր արեւնապէտը:

Մարգարանէն ներս իր երկարամեայ պատուաբեր գործունէութիւնը կը պարտաւորեցնէ մեզ, արժանի մատուցանելու եւ արդարօրէն գնահատելու իր վաստակը՝ իրեն շնորհելով՝ Տելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարգարանի «Պաշտոնայ Արեւնապէտ»-ի արժանի քիսրդուր:»

«Տեղեկատու»-ի խմբագրութիւնը այս ուրախ առթիւ ջերմօրէն կը շնորհաւորէ մեծարեալը եւ ամփոփ տեղեկութիւններ կը ներկայացնէ իր մասին:

- ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի գայլիկ, սկաուտ եւ պասքէթպոլի մարզիկ (1960-էն):
- Մարգարանի վարչութեան անդամ (1969):
- Մարգարանի վարչութեան ատենադպիր (1982):
- Մարգարանի վարչութեան ատենապետ մօտ 16 տարի (1988):
- Աւելի քան 24 տարի անդամակցած է Գահիրէի Թեմական Ժողովին:
- Անդամակցած է Գահիրէի Քաղաքական Ժողովին եւ եղած է անոր ատենապետը քանի մը շրջաններ:
- Շրջան մը անդամակցած է ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին:
- Իր երէց եղբոր հետ, սեփականատէրն է «ՆՈՒՊԱՐ» տպագրական տան, որ ծանօթ հաստատութիւն մըն է տպագրական ասպարէզին մէջ:
- Տէր եւ տիկին Յրաշ եւ Վիվիան Սիմոնեանները ունին երկու ամուսնացած դուստրեր եւ մեծ ծնողներն են չորս թոռնիկներու:

ՇԵՆՈՊՈԼՍՈՅ ԸՄՈՍ ՆՈՒՊԱՐԻ 50 - ԱՄԵԱԿԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆՏԱԿ

ՊԱՏՈՒՅ ԶԻՐԵՐ

ԳԵՐՇ. Տ. ԱՇՈՏ ԵՊՍ. ՄՆԱՑԱԿԱՆԵԱՆ-Հովհաննան

Ն.Գ. ՏՈՔԹ. ՌՈՒԲԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
Հ.Հ. Լիազոր եւ Արտակարգ Դեսպան

ԱՐՀԻԱՊԱՏԻՏ ԳՐԻԳՈՐ ՕԳՈՍԻՆՈՍ ԵՊՍ ԳՈՒՄԱՆ
Վիճակաւոր Եգիպտոսի Հայ Կաթողիկէ Համայնքի

ՏԻԱՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ
Ատենապետ Գահիրէի Թեմական Ժողովի

ԶԻՄԱԴԻՐՆԵՐ

Հայկ Ճիգմեճեան
Ճանիկ Չազըր
Պետրոս Կիրակոսեան
Հրանդ Նասիպեան

ՀՄԸՄ
ՆՈՒՊԱՐ
ՆՈՒՊԱՐ
ՆՈՒՊԱՐ

ՊԱՏՈՒՅ ԱՏԵՆԱՊԵՏՆԵՐ

Գրիգոր Շահալետերեան
Հրանդ Թուֆայեան

ՄԱՐԶԱՐԱՆԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏՆԵՐ

(Ժամանակագրական կարգով)

Եագուպեան Պերճ
Թերզեան Արթին
Քեհիաեան Յովհաննէս
Քիւրքեան Հայկազուն
Ժամկոչեան Յակոբ

Էքսերճեան Յակոբ
Շահալետերեան Գրիգոր
Սիմոնեան Հրաչ
Աբգարեան Տոքթ. Կարօ

ՄԱՐԶԱՐԱՆԻ ՅԱՏՈՒԿ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅԱԾ ԱՆՁԵՐ

(այբբենական կարգով)

Աբգարեան Պետրոս
Աբգարեան Պօտոս
Ալեքսանեան Վարդ
Ալիքսանեան Օնիկ
Առաքելեան Վարդան
Թաշճեան Կարպիս

Թերզեան Պերճ
Խորասանճեան Մենուաշ
Կոճամանեան Սկրտիչ
Ճազմատարեան Վահէ
Չեօփճեան Նուպար
Վարժապետեան Կարօ
Տրդատեան Ժիրայր

Աբգարեան Թերեզ
Աբգարեան Պերթա
Առաքելեան Գոհար
Ժամկոչեան Արմինէ
Տրդատեան Մարօ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՒՄԵՐՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ

(այբբենական կարգով)

Աբգարեան Կարօ
Գալընեան Խորեն
Գարակեօգեան Յակոբ
Երզնկացեան Գեորգ
Իրատեան Վազգէն

Ճղալեան Հրայր
Յակոբեան Ժիրայր
Պալթայեան Արմէն
Սիմոնեան Ճորճ
Սիմոնեան Նորայր

Վարժապետեան Վահէ
Տեփոյեան Արա
Տեփոյեան Ժիրայր
Տրդատեան Հրայր
Թերզեան Ալիս

Իրատեան Լիլի
Յակոբեան Սօսի
Սիմոնեան Մարլին
Սիմոնեան Նայիրի
Վարժապետեան Արշալոյս
Տրդատեան Սեւան

ՄԱՐԶԻՉՆԵՐ

(այբբենական կարգով)

Աբգարեան Կարօ
Ալաճաճեան Չաւէն
Աթալլահի Ժան Փիէր
Աշուր Րամի
Ապտ Էլ Սալամ Տորի

Գասպարեան Անթուան
Գըլըճեան Գրիգոր
Գութնուեան Հրանդ
Հաիրան Ալաա
Էլ Շարնի Սամի

Էսամ Խալէտ
Էքսերճեան Գեորգ
Հունելմ Արման
Մարանկոգեան Ճորճ
Սոհիլ Էլ Տին Հաքարիա

Մուրսի Նապիլ
Շամլեան Շահէն
Շեհաթա Ֆաթիի
Ոսկերիչեան Արա
Պահիր Սայետ

ԱԶԶԱՌՈՒ ԽԱՂԱՅՈՂՆԵՐ ԵՒ ԱԹԼԵԹՆԵՐ

(այբբենական կարգով)

Գարակեօգեան Լեւոն

Գրմաճեան Սեպուի

Իշխանեան Լեւոն

Կարինեան Դաւիթ

ՍԿԱՌԻՏՊԵՏԵՐ ԵՒ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ

(այբբենական կարգով)

Ասլանեան Արթո
Թելլալեան Հայկ
Կարիպեան Շողիկ

Ճիգմեճեան Վիգէն
Մովսեսեան Արամ
Պալեան Պետրոս
Սետեֆճեան Թումիկ

Սիմոնեան Նուպար
Տէր Պետրոսեան Յովհաննէս
Տընկճեան Յովհաննէս

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ

	թիվ
ԿԱՐՈ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ	4
ԱՐԱՄ ԱԲԻԿԵԱՆ	5
ԱՐՄԵՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱ	6
ԲԻԹՕ ԹԵՐԶԵԱՆ	7
ԳԵՂԱՄ ԹԵՐԶԻՊԱՇԵԱՆ	8
ՄԱՅՔ ՆԱՊԻԼ	9
ԱՐԻ ԵՐԶՆԿԱՅԵԱՆ	10
ՍԱՐՈ ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ	11
ԿԱՐԵՆ ԹՈՒՆՈՒՄՊԱՃԵԱՆ	12
ԱՐԲԵՆ ԳԱՐԳՈՒՐ	13
ՍԻՄՈՆ ՏԵՓՈՅԵԱՆ	14
ՀՐԱԶԴԱՆ ԳԱԼԸՆԵԱՆ	15
ՄԱՐԶԻԶՆԵՐ	
ԱՄՐ ԱՇՈՒՐ	
ԱԼԱԳԱ ԶԱՅՐԱՆ	
ԽՈՒՄԲԻ ՊԱՏԱՍԽԱՍԱՍՈՒ	
ՅԱԿՈԲ ԳԱՐԱԿԵՕԶԵԱՆ	

Երեց տղոց խումբը

	թիվ
ՄԱՐԼՕ ՍԻՄՈՆԵԱՆ	5
ՄԱՐԱԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ	13
ՍԵՒԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ	15
ՆԱՅԻՐԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ	9
ԹԻՆԱ ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ	10
ԱԼԻՆ ԵՈՒՄՐԱ	11
ՆԱՅԻՍ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ	6
ԱԼԻՔ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ	8
ՇՈՒՇԱՆ ԹԵԼԼԱԼԵԱՆ	14
ՄԱՐԻՆԱ ՍԻՄՈՆԵԱՆ	5
ՆԱՆԱՐ ԳԱԼԸՆԵԱՆ	12
ԱԼԻՍԱ ՏԵՓՈՅԵԱՆ	7
ՔԱԹՐԻՆ ԻՐԱՏԵԱՆ	4
ԱՍԲԵ ԺԻԶՄԵՃԵԱՆ	13
ՄԱՐԶԻԶՆԵՐ	
ՍՈՒՄԹԱՖԱ ԷԼ ԱԿԱԹԻ	
ԶԱՔԱՐԻԱ ՍՈՒՅՅԻ ԷԼ ՏԻՆ	

Աղջիկներու խումբը

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ

	թիվ
ԱԼԵՆ ԳԱՐԳՈՒՐ	5
ՎԱՐԴԱՆ ԹԵՐԶԻՊԱՇԵԱՆ	6
ԱՐՄԵՆ ԻՐԱՏԵԱՆ	15
ԱՐՄԵՆ ՍԱՐԳԻՍ	3
ՎԱՐԴԱՆ ԱՄԵՏԻՍԵԱՆ	11
ՌՈՒԲԵՆ ԱՄԵՏԻՍԵԱՆ	14
ՌՈՒԲԵՆ ՍՈՒՍԱՆՏ	7
ՌԱՖԷՒ ՍՈՒԼԹԱՆԵԱՆ	8
ԱԼԵՆ ՂԱԶԱՐԵԱՆ	4
ԿԱՐՈ ԹԵԼԼԱԼԵԱՆ	10
ԺԻՐԱՅՐ ՍՈՒԼԹԱՆԵԱՆ	9
ՓՕԼՕ ՌԵՅՍՈՆ	12
ՄԱՐԶԻՉ	
ԻՍԱՍ ԽԱԼԵՏ	
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ	
ՎԱԶԳԵՆ ԻՐԱՏԵԱՆ	
ԱԼԻՍ ԹԵՐԶԵԱՆ	

Կրտսեր տղոց խումբը

Միևիններու խումբերը

Հոս տեղին է նշել թե յիսնամեակի ձեռնարկներուն ընթացքին բաժնուեցաւ այս առթիւ լոյս տեսած պատկերազարդ գրքոյկ մը, որ նուիրուած է **ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ**-ի ներկայ կեդրոնին 50 տարիներու գոյութեան եւ աւելի քան 90 տարիներու պատմութեան: Այս գունաւոր գրքոյկին պատրաստութեան մասնակցած են **տղթք. Վիգէն Ծիգմեճեան, պր. Շահէ Լուսարարեան եւ օր. Անի Պօղոսեան:** Գրքոյկին տպագրութիւնը սիրայօժար կերպով ստանձնած է «**Նուպար**» տպագրատունը:

**ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ
ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ**

**ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ԿԵԹԵՐԱՆՆԵՐ
ԳԱՇԻՐԷ**

**ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ԿԵԹԵՐԱՆՆԵՐ
ԳԱՆԱՏԱ, ԱԲՍՏՐԱԽԱ ԵՒ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱԴԱՆՁՆԵՐ**

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

	թիվ
ԱԼՊԵՐ ՊԱՐՍՈՒՄ	4
ՎԱՅԷ ԱՐԹԻՆԵԱՆ	5
ՍԱԳՕ ՏԵՐ ԱՐՍԵՆԵԱՆ	6
ՄԱՆՈՒԷԼ ԽՈՒՆԿԱՆԵԱՆ	7
ԱԼԵՆ ԻՍԶԱՆՏԱՐ	8
ՈՒԱՍԻՄ ՊԱՐՍՈՒՄ	9
ՍԵՐՃՕ ԿՈՐՏԵԱՆ	10
ՅԱԿՈԲ ԿՈՐՏԵԱՆ	11
ԿԱՐՕ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ	12
ԱՅԳ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆ	13
ԱՆՏՐԵ ԻՍԶԱՆՏԱՐ	14
ԱՐՇԱԿ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ	15
ՄԱՐԶԻՉ	
ԷԼ ՍԱՅԵՏ ԹՐԵՊՊԵՍ	
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ	
ԱՐԹՕ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ	

Երեց տղոց խումբը

	թիվ
ՍՏԵՖԱՆԻ ՇՈՒՀԱ	4
ՄԱՐԻ ՄԱՆՍՈՒՐ	5
ՍԻԼՎԱ ՇՈՒՀԱ	6
ԹԱՆԻԱ ԱՐԹԻՆԵԱՆ	13
ԱԼԻՆ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆ	14
ՍԱՐՕՆ ԽՈՒՆԿԱՆԵԱՆ	15
ԾԻԼԻԱ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ	12
ՄԱՐԶԻՉ ԵՒ	
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ	
ՏՈԶՏ. ԿԱՐՊԻՍ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ	

Աղջիկներու խումբը

ՀԵԼԻՊՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐՆ

ՄՐԲՈՒՐԻ ԹԵՐԵԶԱ-ՀԵԼԻՊՊՈԼԻՍ

	թիվ
ՀԵՏՐԱ ՀԱՆԻ	4
ՆՈՐԱՅՐ ՊԵՆՕՂԱՆԵԱՆ	5
ՀԱՆԻ ՍԱՄԻՐ	6
ՄԱՆՈՒԷԼ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ	7
ՀՐԱԿ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ	8
ՖԱՏԻ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ	9
ԳԵՂԱՄ ԿԱՐՍԵԱՆ	10
ԱԼՊԵՐ ՊԱՐՂՈՒՏ	11
ՀՐԱԶ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ	12
ՄԻՇԵԼ ԱՔՔԱՏ	13
ՌԱՄԻ ՍԱՐԳԻՍ	14
ՅԱԿՈԲ ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ	15

Երեց տղոց խումբը

Ձախեն աջ Ուղի

ԻՆՃԻ ԹԱՅՐՈՒՉ
ՄԱՏՈՆՆԱ ՀԱՏՏԱՏ
ՄԱՐԻՉ ԱՇԱՄԱՐ
ՄԱԿԻ ԱՊՏ ԷԼ ԱՅԱՏ
ՔՐԻՍԹԻՆ ՆԱԽԼԱ
ԷՄԻ ՖԻԵԿԱ

Նստած

ՌԻԹԱ ԱՇԱՅԱ
ԻՆԱՍ ՌԱՌԻՖ
ՏԻՆԱ ՆԱԿԻ
ՔՐԻՍԹԻՆ ԱՇԱՅԱ

ՄԱՐԶԻԶ

ԱՊՏ ԷԼ ԲԱՏԵՐ

ԽՈՒՄԲԻ ՊԱՏԱՍԽԱՄԱՏՈՒ
ՊԵՐՕ ԿՈՒԷԼ

Աղջիկներու խումբը

ՀԵԼԻՊՊՈԼՍՈՅ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ԱՄԵԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

ՇԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ (ՇԵԸ) ՇԱԼԵՊ

ԱՐՄԵՆ ՏԻՐԱՐԵԱՆ	թիվ 12
ՃՈՐՃ ՄԻՐԶԱ	5
ՆԱԶՕ ԶՈՒԹՈՒՐԵԱՆ	8
ԱԼԵԶ Ր. ԳԱԼԲԱՆԵԱՆ	13
ԺԱՆ ԶԵԼԶԻ	11
ԱՍՊԵՏ ՆԵՐՍՈՅԵԱՆ	9
ԿԱՐԵՆ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ	4
ՃՈՐՃ ԱՊՏ ԷԼ ՆՈՒՐ	6
ՄԱՐԶԻՉ	
ՖԱՏԻ ԷԼ ՐԻՇԱՆԻ	
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ	
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՍԻՒԼԱԶԵԱՆ	

Շրեց տղոց խումբը

Աղջիկների խումբը

ՄԱՐԻՆԱ ԶՈԼԱՔԵԱՆ	թիվ 4
ԹԱՆԻԱ ՄԱՐԻԱ ՍԱՔՔԱԼ	5
ՏԱԼԻԱ ՊՐԴՕԼ	7
ՆԱՅԻՐԻ ԶՕՊԵԱՆ	8
ՍԻԼՎԻ ԹՈՐՈՍ	10
ՄԱԿԻ ԶՈՊԵԱՆ	11
ՆԱՆՍԻ ՕԼԿԱ ՍԱՔՔԱԼ	12
ԹԱԼԻՆ ԶԵՅԹՈՒՆՅԵԱՆ	13
ԱԼԻՍԻԱ ԶՈՊԵԱՆ	14
ՆՈՐԱ ՎԱՐԴԱՆ	15
ՄԱՐԶԻՉ	
ՄԱՃԸՏ ԽԱՌԻԱՄ	
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ	
ՃԵՄՍԱ ՍԻՒԼԱԶԵԱՆ	

ԳԱՇԻՐԵԻ ՇՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-Ի 50-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻ ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԳՆԱՇԱՏԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Շնորհակալություն Վիգեն եւ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչություն այս հաճելի հալածը կազմակերպելնուդ համար: Նկատելի էր թէ դուք բաւական ժամանակ յատկացուցած էիք հասնելու այս արդիւնքին, որուն համար ուզեցի իմ գնահատանքս յայտնել:

Մեծ հաճոյք էր տեսնել իմ բարեկամներ եւ նորեր ու հակառակ բաւական ծանրաբեռնուած ծրագիրին, մենք շատ լաւ ժամանակ անցուցինք:

Մայտա Գաւալճեան

Շնորհաւորություն այն ամէն բանի համար, որ դուք ըրիք, որպէսզի մենք հանգիստ զգայինք ու վայելէինք ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակի տօնակատարությունը:

Լաւագոյն մաղթանքներ:

Փիսօ

Շնորհաւորություններ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յիսնամեակին առթիւ:

Շատ կը ցաւիմ իմ գտնուելու այս առիթը փախցնելու համար:

Սօտաւորապէս 2000 հոգի հաշուող հայ համայնքը մեծ աշխատանք կը տանի:

Պահպանեցէք լաւ աշխատանքը:

Եղէ՛ք միշտ հպարտ եգիպտահայ ըլլալնուդ համար:

Արթօ Պասմաճեան

Կ'ուզենք ուղարկել մեծ շնորհակալություն մը ձեզի եւ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի կազմակերպիչ մարմնի անդամներուն, յիսնամեակի տօնակատարութեան կատարեալ յաջողութեան եւ ձեր տարած ապշեցուցիչ ճիգին համար:

Իսկապէս մենք ունեցանք զբանջելի եւ յիշատակելի ժամանակ մը:

Կրկին անգամ շնորհակալություն եւ բարեւներ:

Արամ Յակոբեան
Սիտնի

Շնորհաւորություն թափուած առաջին կարգի ճիգին՝ կազմակերպելու նման որակաւոր յաջողութեամբ եւ լաւ դասաւորուած ու հաճելի ծրագիր մը Գահիրէի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յիսնամեակին առիթով: Նայելով ձեր դէմքերուն կը զգայի այն պրկումն ու ճնշումը որուն ենթակայ էիք, բայց ժողովուրդը մեծապէս խանդավառուած էր եւ աւելի քան գոհացած արդիւնքէն: Յիսնամեակի տօնակատարությունը մեծ յաջողություն մըն էր. անդամներն ու օժանդակները պէտք է գնահատուին իրենց կատարած ծանր աշխատանքին ու թափած անժխտելի ճիգին համար:

Կրկին շնորհաւորություններ:

Ֆիլիփ Խանճեան

Կը փափաքէի այժմ ըլլալ Եգիպտոս ըմբռնելու ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 50-ամեակի տօնակատարությունները: Ափսոս որ կարելի չեղաւ նոյնիսկ մէկ շաբաթ գործէս արձակուրդ առնել:

Կը յուսամ որ յառաջիկային նման առիթներու կազմակերպիչները նկատի կ'ունենան ուսուցիչներու եւ դպրոցական զաւակ ունեցողներու պարագան եւ ձեռնարկները կը կազմակերպեն Դեկտեմբերին Նոր Տարուայ եւ Ս. Ծնունդի կամ Ս. Զատիկի արձակուրդներուն, որպէսզի աւելի մեծ թիւով անձեր կարենան մասնակցիլ:

Կը շնորհաւորեմ բոլոր անոնց, որոնք աշխատեցան իրագործելու նման յաջող ձեռնարկ մը:

Շնորհաւորություններ ՀՐԸՄ - ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին եւ յաջող տարիներ:

Մայտա
Նիւ Եորք

ԳԱՇԻՐԷԻ ՇԱԶՍ ՆՈՒՊԱՐ-Ի 50-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻ ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԳՆԱՇԱՏԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

October 2008, Melbourne

Dear HMEM Nubar (Cairo) Committee,

Just a short note to express my sincere thanks for the wonderful HMEM Nubar 50th Anniversary Reunion you had organised.

It was an amazing experience to return to HMEM Nubar and reunite with old friends, which brought back the many happy memories of days spent at the club in my youth, with the added bonus of having now made some new friendships.

I am thrilled to find the committee and the remaining families in Cairo who have passionately kept the HMEM Nubar values as I remembered some 40 years ago, except to say that it has progressed well into the future whilst keeping up those HMEM traditions. These traditions as I remember were built to keep our community together which provided the deepest identity fundamentals now founded in the up and coming younger generation. You have succeeded with flying colours and you have accomplished in securing HMEM's passed, present and now to the future.

As for the programmed activities and tours that you had arranged, I commend you as they were very well organised having thoroughly enjoyed every day of the schedule. A special thank you goes to the young tour guides – Roubina, Natasha etc. who were very professional, a credit to their parents and community.

I know it must have taken countless hours preparing for this event especially the photo presentation, the food catering (a special thank you to Koko and her team) and of course the basketball games, which got a bit too serious at one point but a great outcome. I am certain your efforts were very much appreciated by all those who attended and participated.

Once again “Many Thanks” to you all with my wife Anne joining me in sending our warmest regards and hope that one day we will be able to meet again and enjoy your company once more.

Yours Sincerely
Chico Tcheupdjian
Melbourne, Australia

ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ ՇԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-Ի ՍԿԻԶԲԻ ՏԱՐԻՆԵՐԵՆ

Ձեզմե շատերը ծանօթ չեն ինձի, նմանապես դուք ալ ինձի, բոլորս կը պատկանինք ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մեծ ընտանիքին ուրեմն ձեզ կը կոչեմ եղբայրներ եւ քոյրեր:

Ներեցեք. տարիքիս բերմամբ յիշողութիւնս տկարացած ըլլալով կրնամ մոռնալ անուններ. կը շնորհաւորեմ մեր մարգարանի 50-ամեակը, կը շնորհաւորեմ ներկայ ատենապետը եւ վարչական անդամները, նաեւ այսօրուայ եւ անցեալի անդամները: ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ միութիւնը սկսաւ 50 տարիներ առաջ, Նուպարեան Վարժարանի կից հողին վրայ, ուր արդէն կար ՀԱՐՄ-ը: Մի քանի տարիներ վերջ, 1958-ին փոխադրուեցանք Բարեգործականի հողին վրայ Զելիոպոլիս:

Բարեգործականի կարգադրութեամբ շինուած էին պասքէթի դաշտը իր ամբողջական սարքաւորումով նաեւ դրան քովի երկու սենեակները:

Բարեգործականի պահանջած վարձը շատ չնչին գումար մըն էր: Բարեգործականի կարգադրութեամբ ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան ատենապետը պիտի նշանակուէր ՀԱՐՄ-ի Շրջանակային Յանձնաժողովի անդամներէն մին: Մարգարանին վարչական կազմը հետեւեալն էր.-

Ատենապետ՝ Պերճ Եագուպեան, խորհրդականներ Զաւէն Զետեճեան, Միհրան Էքմեճեան, Զրանդ Գութնուեան, Յակոբ Էքսերճեան, Սերգօ Սքէնճեան, Ազատ Պողիկեան եւ Պերճ Սետեճեան:

Վարչական առաջին ժողովը տեղի ունեցաւ, բացօթեայ, քարիւղի լամբարի մը տակ: Այդ ժողովին բոլոր խորհրդականները վճարեցին իրենց տարեկան անդամակցութեան սակը, որպէսզի կարելի ըլլար մարգարանին ելեկտրականութիւնը միացնել:

Սերգօ, Ազատ եւ Պերճ յանձն առին կազմակերպել զանազան հաւաքոյթներ մարգարանէն ներս եւ հոգալ պէտք եղած ծախսերը:

Ապահովեցինք Գրիգոր Գըլըճեանի օժանդակութիւնը, իբր մարզիչ մեր պասքէթպոլի խումբերուն:

Անմիջապէս, մեր տիկիններէն ինքնաբերաբար կազմուեցաւ տիկնանց օժանդակ մարմին մը, որուն մաս կազմեցին Ալիս Պողիկեան, Պերճուհի Սքէնճեան, Թագուկ Որբերեան, Շաքէ Սետեճեան, Զայկուհի Կուտսուգեան եւ Աստղիկ Պարոնեան: Անոնք մեծապէս օգնեցին մեր բոլոր ձեռնարկներուն:

Մեր առաջին ձեռնարկը եղաւ HОT DОG-ի սպասարկութիւն մը որ տեղի ունեցաւ 100 մոմ-նոց թելէն կախուած լոյսի տակ:

Հարկաւոր էր ունենալ պարահարթակ մը եւ նուագախումբի յատուկ տեղ մը: Այս շինութիւնը առաջին եւ միակ անգամ ըլլալով փոխառութեամբ կարողացանք ունենալ: Չեմ յիշեր թուականը երբ Պերճ Եագուպեանը մեկնեցաւ Եգիպտոսէն եւ իր տեղը տրուեցաւ Պրն. Յովհաննէս Զեհիաեանի:

Հպարտօրէն կրնամ ըսել թէ երեք տարիէն կարողացանք ունենալ մեր առաջին Club House-ը:

Եգիպտական Սկաուտական Շարժումի հայկական ճիւղի սկաուտապետ Թումիկ Սետեճեան ստանձնեց կազմակերպել սկաուտական շարժումը: Խցիկներու շինութեան ծախսը հոգացին մի քանի ազգայիններ վստահելով Պրն. Թումիկի կարողութեան եւ պարկեշտութեան: Դժբաղդաբար մեծ երկրաշարժին այդ Խցիկները փլան երբ Թումիկը արդէն մեկնած էր Աւստրալիա միանալու իր զաւակներուն: Փլատակներու տակ կորսուեցաւ Թումիկի 35 տարուան գործունէութեան յիշատակը:

1958-էն մինչեւ իմ մեկնած օրս 1964-ի սկիզբը երբ ընտանեօք մեկնեցանք Աւստրալիա, ունեցանք շատ յաջող եւ բոլորէն գնահատուած բազմաթիւ ձեռնարկներ պասքէթպոլի մրցումներէն ետք պարանցիկ երեկոյթներ բացօթեայ կամ սրահէն ներս, որոնցմէ մեկուն ընթացքին ընտրուեցաւ այդ գիշերուան գեղեցկութեան թագուհին՝ Ժազլին Զեհիաեանը: Տօնեցինք Մայիս 1-երը, եւ բոլոր պետական տօները: Ընդունելութիւններ տուինք ի պատիւ Հայաստանէն Եգիպտոս այցելած բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկեանի եւ երաժշտահան Արամ Խաչատուրեանի:

Ունեցանք յաջող քեպապաստեղաններ, Hamburger-ի սպասարկութիւններ շնորհիւ մեր «զաղտնի» պատրաստութեան:

Առաջին տարին արտակարգ յաջողութեամբ կազմակերպեցինք եւրոպական ծնունդը (Reveillon)-ը: Բազմաթիւ անգամներ տօնակատարեցինք Շամ Էլ Նեսիմը. Բացառիկ յաջող էր 1963-ինը: Այդ օր Կարօ Ներսէսեան զոհելով իր օրը, նստաւ մուտքի սեղանին մօտ եւ ծախեց 1200 տոմսեր: Առաւօտուն սպասարկուեցան Ֆուլի սանտուիչներ, կէսօրին 718 բաժին քեպապ, իրիկուան ալ զովացուցիչներ եւ սանտուիչներ: Յիշենք նաեւ Վահէ Սքէնճեանը եւ Լեւոն Նիքո-

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅ Ի ՊԱՏԻՒ ՕՐ. ՄԱՐԼՕ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

Ուրբաթ 31 Հոկտեմբեր 2008-ի երեկոյեան ժամը 6-էն սկսեալ արտասովոր բազմութիւն մը կար Գահիրէի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանին մէջ, ուր ամեն տարիքի մարզիկներ եւ մեծ թիւով անդամներ հաւաքուած էին մասնակցելու Օր. Մարլօ Սիմոնեանի պասքէթպօլի մարզախաղէն հեռանալուն առթիւ կայացած մեծարանքի երեկոյին:

Երկու շաբաթէ ի վեր տիկիններ Սօսի Յակոբեան եւ Արշօ Վարժապետեան այս առթիւ կատարուելիք մրցումներուն մասնակցողներուն անունները հաւաքելով ու խումբերը կազմելով զբաղած էին: Որոշուած էր մրցումներ կազմակերպել ակումբին տարբեր տարիքի մարզիկներէն կազմուած խառն խումբերու միջեւ: Ըստ բախտի 10 խումբեր կազմուեցան, իւրաքանչիւր խումբ բաղկացած էր մինի – պասքէթի պարման եւ պարմանուհիէ մը, Բ խումբի մարզիկէ մը եւ Ա խումբի մարզիկէ ու մարզիկուհիէ մը: Միայն մէկ խումբ կը բաղկանար Սիմոնեան ընտանիքէն ճորճ, Մարլօ, Ռուբիկ, Նայիրի, Սիլվիկ, Մարինա եւ Նուպարիկ Սիմոնեաններէ:

Տրուած ըլլալով որ 11 մրցում պիտի խաղացուէր, որոշուեցաւ իւրաքանչիւր մրցումը կայացնել 10 վայրկեան տեսողութեամբ: Մրցումներուն ղեկավարներն էին Սօսի Յակոբեան, Արշօ Վարժապետեան, Ժիրայր Յակոբեան եւ Գեղամ Թրայեան. իսկ իրաւարարները՝ Չաքարիա Մուսիյի Էլ Տին եւ Մուսթաֆա Էլ Ակադի:

Ձիղերու լարուածութեան եւ «անպայման յաղթելու մարմաջէն մղուած» խաղալու փոխարէն դաշտին մէջ կը տիրէր բարեկամական ու մտերմիկ մթնոլորտ: Խումբերուն երէց տղաքն ու աղջիկները կը քաջալերէին փոքրիկները, առիթ տալով անոնց որ իրապէս խաղան եւ պասքէթներ արձանագրեն: Արդիւնքը անկարելի էր բոլորին համար, քանի որ այս տեսակ յաջող մրցաշարքի մը մասնակցիլը ինքնին յաղթանակի պէս քաղցր էր: Մարլօն ուրախ ու աշխոյժ բոլոր մարզիկներուն մօտ էր:

Օրուան անակընկալը ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վեթերան տիկիններուն եւ Մարլոյին անցեալի պասքէթպօլի խաղընկերուհիներէն կազմուած խումբերուն միջեւ մրցումն էր, որը աւարտեցաւ ի նպաստ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տիկիններուն: Աւարտական մրցումին «Սիմոնեան» խումբը յաղթական հանդիսացաւ: Որպէս հրաժեշտի մրցում, Մարլօ Սիմոնեանին «վեթե-

րաններու» խումբը խաղաց ՀՄԸՄ-ի աղջիկներու Ա. խումբին դէմ: Առաջին կիսախաղին Մարլօն խաղաց վեթերաններու խումբէն, սակայն երկրորդ կիսախաղին անցաւ իր բուն խումբին՝ աղջիկներու խումբը. կարծէք իրեն համար անհնար էր բաժնուիլ «իր աղջիկներէն»:

Մրցումներէն ետք բոլոր մարզիկները, աւելի քան

80 հոգի, յիշատակի լուսանկարներ քաշուեցան Մարլոյին պատրաստած պատմական պաստառին առջեւ: ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութիւնը անուշեղեններով հիւրասիրեց բոլոր ներկաները ու աղջիկներու խումբին կողմէ արծաթ պնակ մը յանձնուեցաւ Մարլոյին:

Յուզիչ վայրկեաններ էին մանաւանդ Մարլոյին համար, սակայն մենք՝ պատասխանատուներս միփթարութիւնն ունէինք որ հակառակ որ Մարլօն դաշտէն պի-

տի հեռանար որպէս մարզիկ, սակայն խումբը պիտի օգտուէր իրմէ որպէս փորձառու օգնական-մարզիչ:

Մտերմիկ ընդունելութեան ընթացքին Մարլօն շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց որոնք ծրագրեցին ու գլուխ հանեցին այս տեսակ իւրայատուկ մրցաշարքի երեկոյ մը: Նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր այն մարզիկներուն որոնք մեծ ուրախութեամբ իրենց մասնակցութիւնը բերին ներ-ակումբային այս մեծ մրցաշարքին: Վերջապէս շնորհակալութիւն յայտնեց ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան այս գեղեցիկ երեկոյին համար:

Մարլօ Սիմոնեանը իսկապէս իւրայատուկ երեւոյթ մըն է իր հեզ խառնուացքով ու բոլորին հանդէպ ունեցած սիրալիր վարմունքով:

Անոր սերն ու հակումը պասքէթպօլի եւ մանաւանդ ՀՄՅՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի հանդէպ, աւելի քան 30 տարի վառ մնացած է սրտին մէջ, շնորհիւ իր առաջին մարզիչ Կարպիս Գալփաքճեանին (Տաուլի) եւ յետագային քաբէն Նապիլ Մուրսիի:

Այժմ Մարլօն ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի հանդէպ ունեցած իր երախտագիտութիւնը կը դրսեւորէ որպէս օգնական-մարզիչ օգտակար ըլլալով մարզարանին աղջիկներու պասքէթպօլի խումբին:

Թող Մարլոյին տիպարը որպէս օրինակելի մարզիկուհի վարակիչ ըլլայ, իսկ իր կեանքը՝ յաջողութիւններու շարան մը:

ՍՕՍԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ամեն անգամ երբ Գահիրեի մեջ

լոյս տեսնող հայկական թերթերը կը բանանք ու հոն կը կարդանք գերազանց կամ շատ լաւ գնահատականով համալսարան աւարտած մեր գաղութի զաւակներուն անունները, անհուն հրճուանք մը կը պատէ մեր հոգին ու մեր կուրծքերը կ'ուռնին արդար հպարտութեամբ:

Այս անգամ մեզ ուրախացնողն ու հպարտացնողը Անայիս Միքայէլեանն էր, դուստրը՝ ԶԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի երկարամեայ վարչական Զրիստափոր Միքայէլեանի եւ տիկնոջ Զուրիի, որ 2008-ին աւարտելով Գահիրեի ARAB ACADEMY FOR SCIENCE AND TECHNOLOGY-ի ճարտարապետութեան բաժինը, գերազանց յիշատակութեամբ արժանացաւ Պսակաւոր Գիտութեան աստիճանին:

Անայիսը իր նախնական եւ պատրաստական ուսումը ստացած է Զայ Կաթողիկէ Զոյրերու վարժարանին մէջ, իսկ երկրորդականը՝ Dar El Tarbeya-ի, որուն դասընթացքը աւարտած է 2003-ին ստանալով IESCE վկայականը (Cambridge University):

Նշենք, թէ Անայիսը ԶԲԸՄ-ի անդամ է, մաս կը կազմէ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի աղջիկներու պասքէթպոլի խումբին եւ ԶԳՄ-ի եւ Կոկանեան Սրահի «Չանգեզուր» պարախումբին:

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք զինք ու իր ծնողքն ու հարազատները եւ կանաչ ճանապարհ կը մաղթենք իրեն:

«S»

շար. էջ 42 էւ

թեանը, որոնք մինչեւ ուշ ատեն զբաղեցան վաճառելով տոմսերը:

Հիմա կու գանք մարզական կեանքին:

Մարզարաններու պասքէթի խումբերուն միացումով ունեցանք շատ զօրաւոր խումբ մը: Ունեցանք ԱԲԳ դասակարգի խումբեր ինչպէս նաեւ աղջկանց խումբեր: Մեր Գըլըճը, (Գըլըճեանը) զբաղեցաւ Ա եւ Բ խումբերով: Գ խումբի սկսնակներով զբաղեցաւ Զրանդ Գութնուեանը, որուն ջանքերուն շնորհիւ այս նորեկներուն խումբը խլեց Եգիպտոսի ախոյանութիւնը: Մեր Ա խումբի աստղերէն Շահէն Շամվեան նոյն յաջողութեամբ մարզեց աղջիկներուն խումբը:

Ունեցանք բազմաթիւ մրցումներ եւ հանդիպումներ ֆետերասիոնի մրցումներու ընթացքին, ինչպէս նաեւ օտարազգի բարեկամ ակումբներու հետ: Ունեցանք տարեկան փոխադարձ մրցում-

ներ մեր քոյր միութեան՝ Աղեքսանդրիոյ ԶՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին հետ: Այս առիթով կարելի չէ մոռնալ վեթերաններու յատուկ մրցում մը, որուն նիւթական հասոյթով կարողացանք վերաշինել դամբարան մը ԶՄԸՄ-ի հայրիկ Զայկ Ճիզմեճեանի համար:

Յաջորդաբար չորս անգամ Եգիպտոս այցելութեանս ընթացքին տեսայ մեր մարզարանը կանգուն եւ բարգաւաճ: Կը գնահատեմ իրերայաջորդ վարչականները, անդամները եւ համակիր ժողովուրդը, որոնք կրցան դիմադրել բոլոր դժուարութիւններուն հակառակ համայնքին փոքր թիւին եւ հասան այս օրուն:

Լաւագոյն մաղթանքներով ՄԱՊՐՈՒԷ:

ՊԵՐՃ ՍԷՏԵՖԾԵԱՆ

Աւստրալիա

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ԾՆՈՒՆԴ

Տե՛ր եւ տիկին Էմմանուէլ եւ Կարինէ Սիկալաս 18 Օգոստոսին բախտաւորութեան երկրորդ զաւակով մը, զոր անուանեցին Մարիօ:

Տիկին Կարինէ Սիկալաս-Տօվլէթեան երկարամեայ անդամուիի է Գահիրէի ՀԲԸՄ-ին եւ շրջան մը օժանդակ անդամուիի եղած է անոր վարչութեան:

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողքը, մեծ ծնողները տէր եւ տիկին Նորայր եւ Արաքսի Տօվլէթեանները, տիկին Ալիս Սիկալասը ու բոլոր հարազատները եւ Մարիոյին կը մաղթենք առողջ ու ուրախ կեանք:

ՄԱՅԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ափսոսանքով կ'արձանագրենք մահը ՀԲԸՄ-ի անդամներէն, Գալուստեան Ազգային Վարժարանի երկարամեայ դաստիարակ Նուպար Տընկճեանի, որ տեղի ունեցաւ 26 Հոկտեմբեր 2008-ին:

Ողբացեալին ազգային յուղարկատրութիւնը կատարուեցաւ Երեքշաբթի 28 հոկտեմբերին Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ եւ ապա մարմինը ամփոփուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց Գերեզմանատան՝ ընտանեկան դամբարանին մէջ:

«Տեղեկատու» իր խոր վշտակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալին եղբօր՝ տիար Յովհաննէս Տընկճեանի եւ բոլոր սգակիր պարագաներուն:

